

HANDLEIDING

LASERSNIJDEN

W E L K O M

Deze handleiding is gemaakt voor **DIGI-dummies** van 8 tot 99, met een interesse voor moderne technologie en creatie.

Zou je willen weten hoe een lasersnijder werkt? Wil je graag dingen maken in hout en kunststof?

't Is hier dat 't gaat gebeuren!

Ben je een begeleider of leerkracht...?

Kies voor een opdracht/creatie die aansluit bij de leefwereld van jouw doelgroep! Houd ook rekening met het 'kunnen' en 'kennen' van jouw doelgroep!

Creëer een veilige omgeving voor deze activiteit!

Wees bewust van je voorbeeldfunctie en handel ernaar!

Design en productie: JES vzw
Ontwerp door Astrid Hoerée

Geïnspireerd door De Creatieve STEM vzw, FabLab Factory, FabLab+.
Je mag deze publicatie bewerken en verspreiden indien je JES vermeldt, de publicatie niet gebruikt voor commerciële doeleinden en je de creatie onder dezelfde licentie aanbiedt.

JONGEREN MAKEN DE STAD!

JES
Gent

INHOUDSTAFEL

Intro	4
Eerste stappen in Inkscape	7
Op verkenning in Inkscape	14
Inkscape uitproberen	17
• Rechte lijnen tekenen	18
• Kromme lijnen tekenen	19
• Vormen ontwikkelen	22
■ Rechthoek	23
○ Cirkel	27
★ Ster of Polygoon	30
• Tekst invoegen	33
• Kleur	36
• Klaarmaken voor lasersnijder	39
• Vormen combineren, uitlijnen, groeperen, verenigen, spiegelen...	43
• Afbeeldingen gebruiken van internet	52
• Nuttige links	62
Start de laser-job	63
Veiligheidsregels	72
Materialen	77
Onderhoud	79

4

INTRO

JONGEREN MAKEN DE STAD!

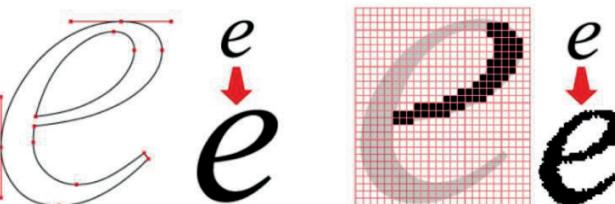

Wat is Inkscape?

Inkscape is een **open source-software** (= vrij ter beschikking voor het publiek) waarmee u tekeningen op een computer kunt maken. Inkscape is een "**vector graphic editor**". De gemaakte tekeningen kunnen worden gebruikt om naar een lasersnijder (Retina Engrave) of een vinylsnijder te sturen.

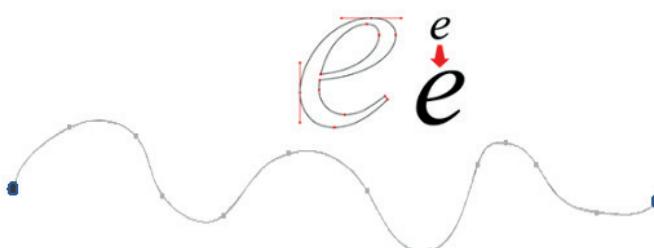
Wat is het verschil tussen vector- of rasterafbeelding?

Deze afbeelding toont het verschil tussen een **vectorafbeelding** (**links**) en een **rasterafbeelding** (Bitmap - pixels) (**rechts**). Pas als we de afbeeldingen vergroten wordt het verschil duidelijk. Bij de vectorafbeelding gaat het vergroten van de afbeelding niet ten koste van de kwaliteit van de figuur. Vergroot men de rasterafbeelding, dan worden de afzonderlijke pixels (kleine puntjes) zichtbaar en wordt de rand van de cirkel een hobbelige "trap".

Vector = de taal van de lasersnijder

Vectoren zijn **paden** die worden bepaald door een **begin-** en **eendpunt**

met daartussen andere punten, krommen, ...

Een grafische afbeelding (vectorbestand) bestaande uit lijnen wordt o.m. gemaakt in het **grafisch vectorieel programma Inkscapē**. Ze kunnen bestaan uit vele individuele objecten, opgebouwd uit lijnen, curves en vormen, aangevuld met kleuren, patronen en effecten.

Meer weten?

<https://bit.ly/2Pfczdw>

Download

Gratis (soms betalend)

Vectortekeningen + lasercutprojecten:

<https://bit.ly/2Pfczdw>

Veel gebruikte vectorbestanden zijn: **.EPS, .AI, .SVG, PDF**

Typisch bestandtypes voor rasterafbeeldingen: **.JPEG, .PNG, .TIF, .GIF**

JONGEREN MAKEN DE STAD!

EERSTE STAPPEN IN INKSCAPE

JONGEREN MAKEN DE STAD!

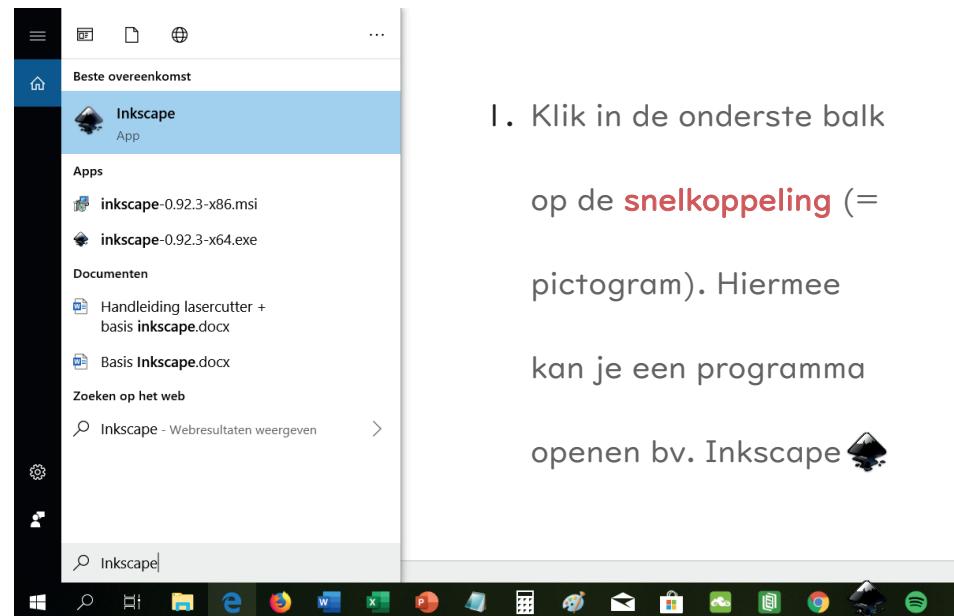

STAP I - Open Inkscape -

- Open Inkscape

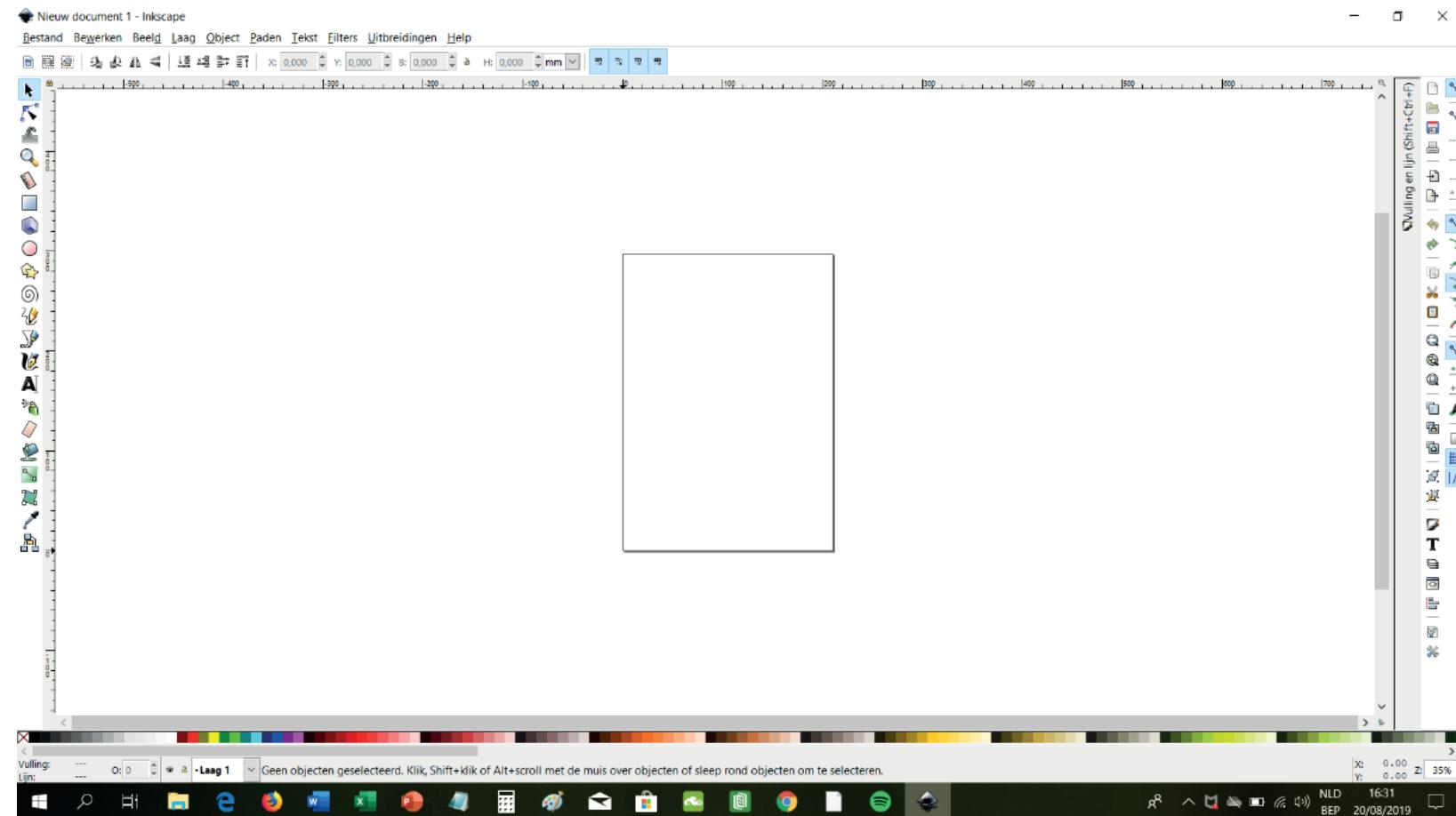
Er zijn **2 manieren** om **Inkscape te openen.**

1. Klik in de onderste balk
op de **snelkoppeling** (=
pictogram). Hiermee
kan je een programma
openen bv. Inkscape

2) Lukt dit niet, ga dan naar het
windowsicoontje in de
linkerhoek van je scherm. Bij het
vergrootglas typ je 'Inkscape'

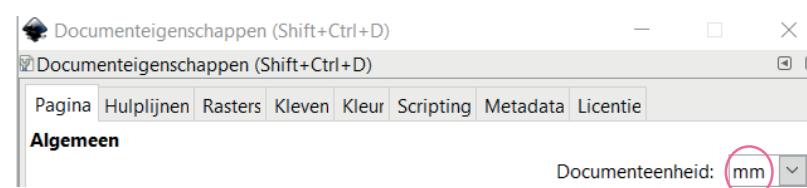
- Jouw **startscherm** ziet er zo uit

STAP 2 - Standaardeenheid aanpassen

- Ga naar **bestand** (links boven) → **documenteigenschappen** → **pagina**
→ standaard (document)eenheid in **mm**

STAP 3 - Pas jouw bladgrootte aan

Het is handig om jouw **bladgrootte** aan te passen aan het **formaat van je materiaal** dat je in de lasercutter steekt. Zo ben je er zeker van dat jouw **tekening niet groter is dan je plaat materiaal**.

- Ga naar **bestand** (links boven) → **documenteigenschappen** → **pagina** → **orientatie** → **breedte en hoogte**

Oriëntatie:

Staand Liggend

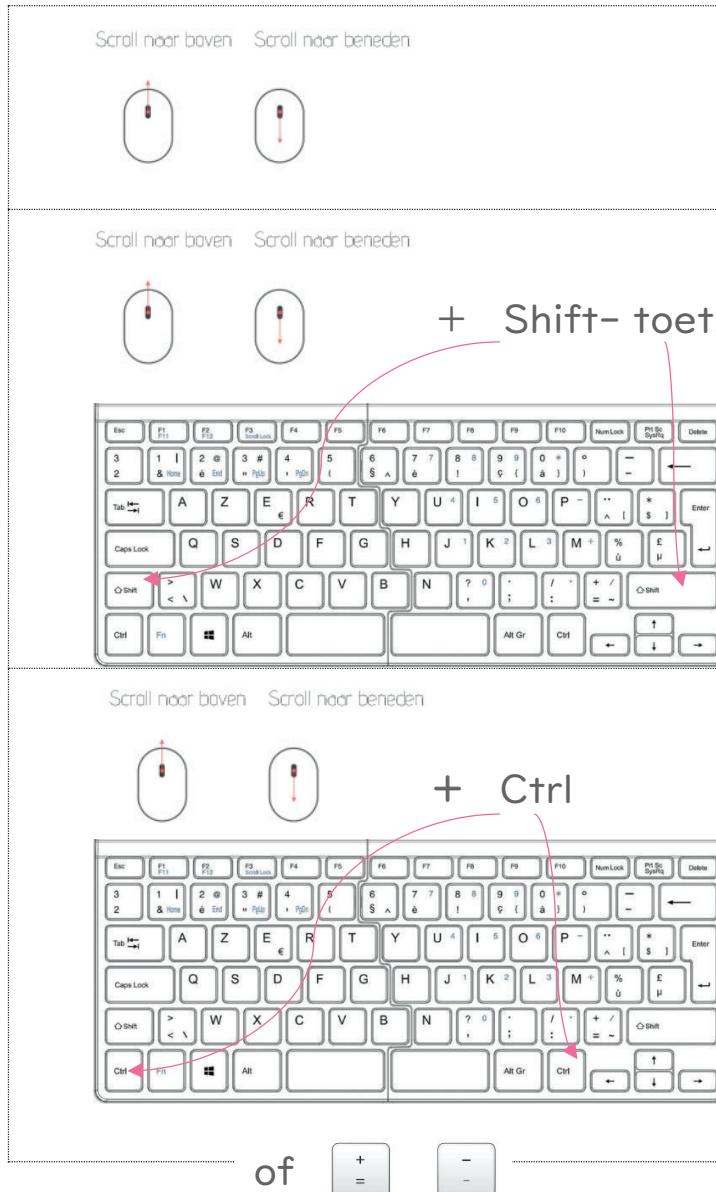
Aangepaste grootte

Breedte: 490,00000 Hoogte: 290,00000

Eenheden: mm

Pagina schalen naar inhoud...

STAP 4 - Pas jouw zicht aan

JONGEREN MAKEN DE STAD!

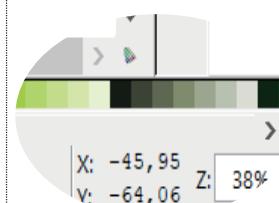

Blad naar **boven** of
beneden

Blad naar **links** of **rechts**

Inzoomen en uitzoomen

R R R R R R R R

Rechts onderaan
jouw scherm zie je
het **zoompercentage**

STAP 5 - Handige sneltoetsen

Ctrl	+ X	Knippen	
Ctrl	+ C	Ctrl	+ D
Ctrl	+ V	Plakken	
Ctrl	+ inhouden en verslepen	In verhouding tekenen of verschalen	
Ctrl	+ Z	Laatste actie ongedaan maken	
Ctrl	+ A	Alles selecteren	

Klik

snel indruwen en loslaten

Verslepen

inhouden, muis verplaatsen en later loslaten

JONGEREN MAKEN DE STAD!

OP VERKENNING IN INKSCAPE

JONGEREN MAKEN DE STAD!

Inkscape balken

De MENUBALK

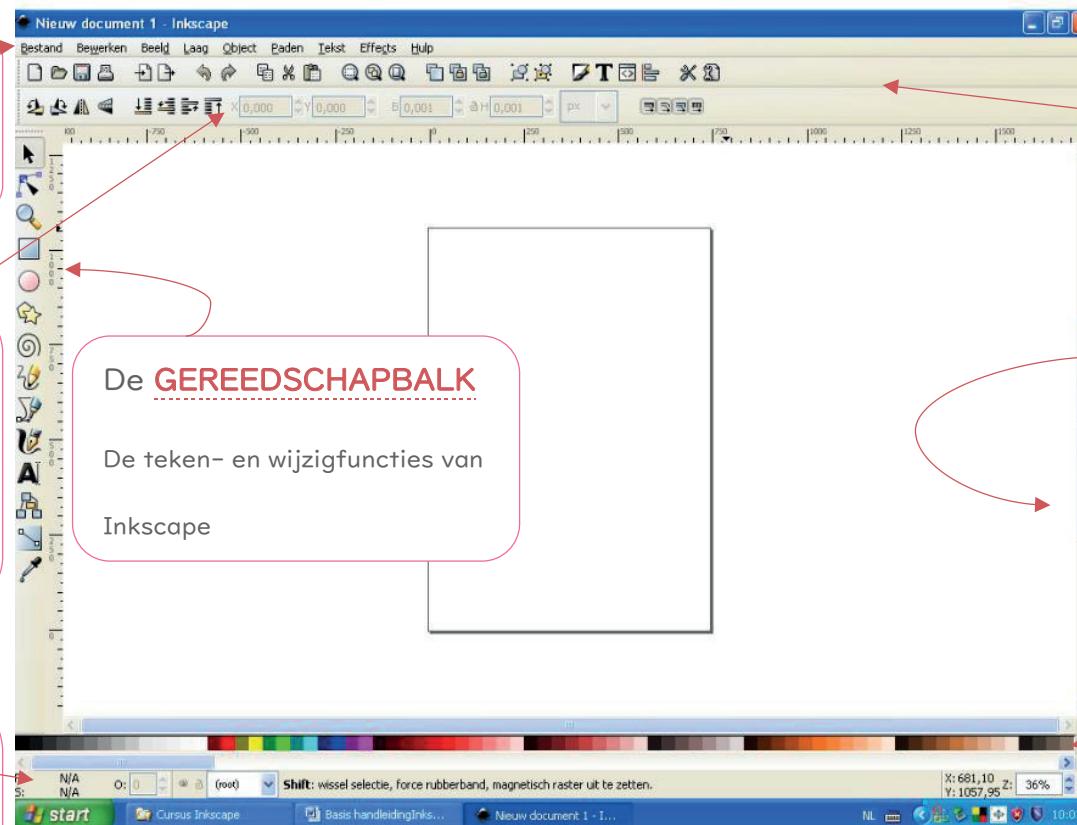
Alle functies van Inkscape

De CONTROLEBALK

Met de instellingen van de diverse soorten gereedschap

De STATUSBALK

Deze toont handige informatie over het gereedschap dat je op dat moment gebruikt

De WERKBALK

Hier vind je de meest gebruikte functies.

LET OP! Deze balk kan ook aan de zijkant staan!

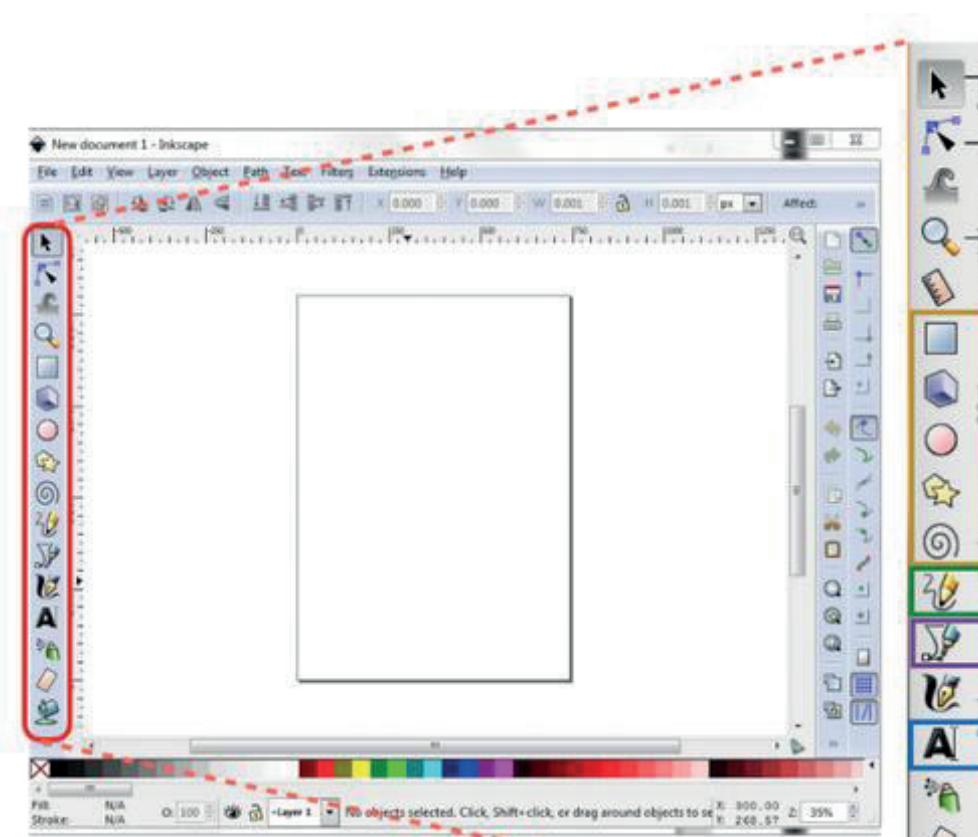
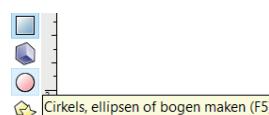
De KLEURENBALK

De gereedschapsbalk

Als je jouw muis lang genoeg boven een 'icoontje' houdt verschijnt de naam van de tool en zijn functie

Object selecteren, verplaatsen, verschalen

Lijnen

In (+) of uit (-) zoomen

Standaardfiguren

Tekenlijnen (met de vrije hand)

Rechte en kromme lijnen (vloeiend)

Tekst en lettertypes

JONGEREN MAKEN DE STAD!

INKSCAPE UITPROBEREN

JONGEREN MAKEN DE STAD!

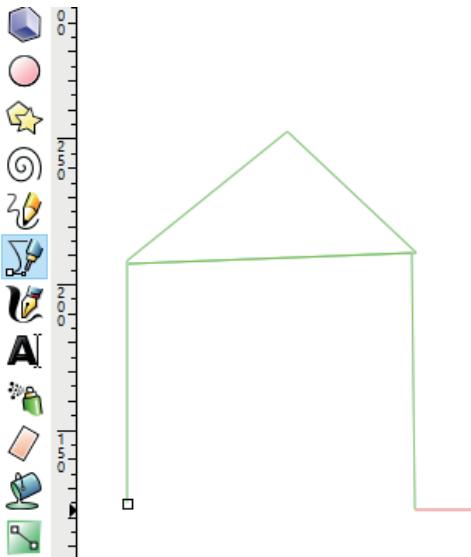
Rechte lijnen tekenen

We tekenen een **pad** door de hoekpunten aan te klikken.

Op het einde **klik op enter**.

- Klik op icoon
- Klik op (linkermuisknop) en laat onmiddellijk los
- Verplaats jouw muis naar een ander punt
- Klik op (linkermuisknop) en laat onmiddellijk los
- Doe zo verder ...
- Klik op ENTER (op jouw toetsenbord)

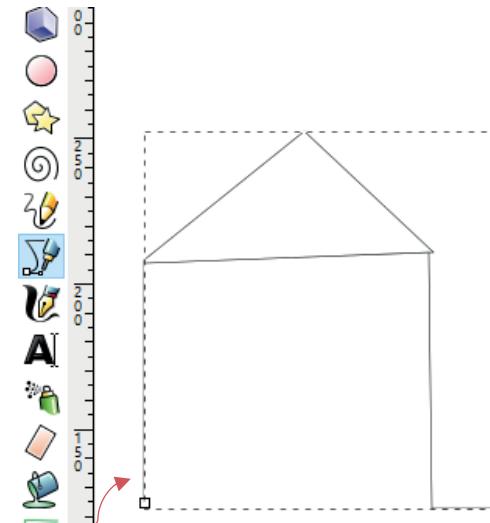
Het **pad** wordt nu duidelijk **zichtbaar**

Liever een filmpje?

https://www.youtube.com/watch?v=AAgWhnf_p3k

<https://www.youtube.com/watch?v=uymedeE3mJE>

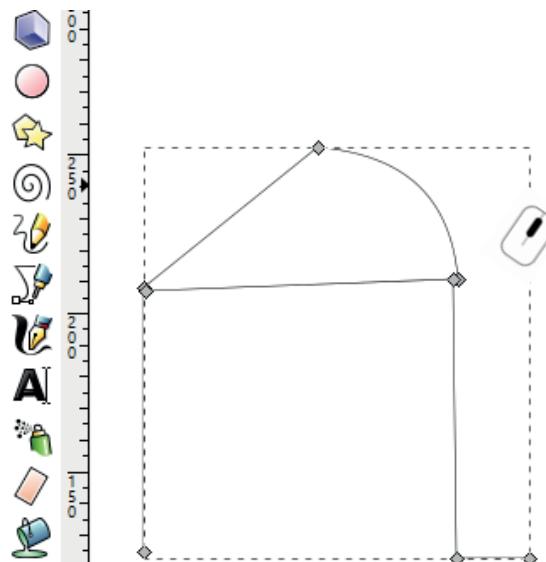

Kromme lijnen tekenen

Methode 1 - vertrek van rechte lijnen

We maken een **rechte lijn krom** door **op de lijn** de te **verslepen**

- Klik op = lijnen/paden aanpassen
- Plaats jouw op een lijn
- Klik + inhouden
- Versleep jouw verder weg. De lijn beweegt nu als een **elastiekje**
- Tevreden over de kromme lijn... laat de los.

Liever een filmpje?

https://www.youtube.com/watch?v=AAgWhnf_p3k

<https://www.youtube.com/watch?v=uymedeE3mJE>

JONGEREN MAKEN DE STAD!

Methode I - vertrek van rechte lijnen

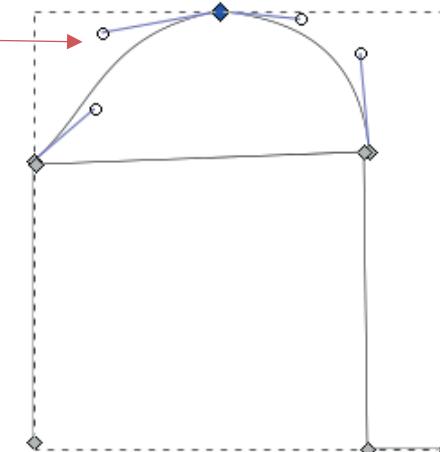
Fijne aanpassingen met (bezier) hulplijnen

- **Blijf** in
- Door op dit icoontje (bovenaan rechts in werkbalk) te klikken maak je de **bezier hulplijnen** zichtbaar
- **Klik** op een **punt** van de **kromme** die je wil aanpassen
- **Plaats** jouw op een **bolletje** (eindpunt van de **hulplijn**)
- **Linkermuisknop** **inhouden** en **verslepen**
- **Laat** **los** wanneer je tevreden bent

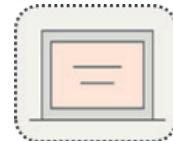

In jouw werkbalk kan je ook zien welke lijnen je aan het trekken bent.
Probeer maar eens uit!

Modus: |

Liever een filmpje?

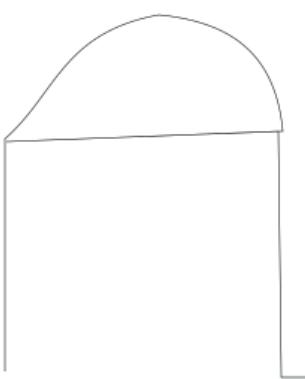

https://www.youtube.com/watch?v=AAgWhnf_p3k

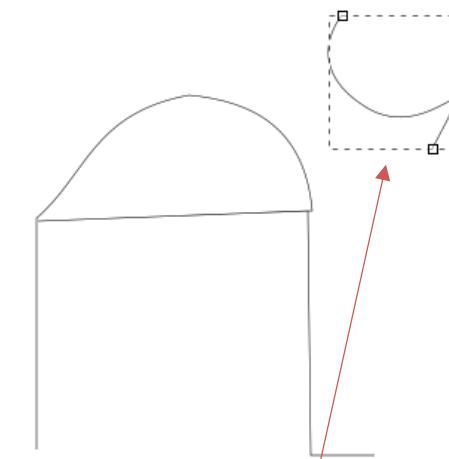
<https://www.youtube.com/watch?v=uymedeE3mJE>

Methode 2 - Teken direct kromme lijn

MOEILJK!

- Klik op icoon
- Klik op (linkermuisknop) en laat onmiddellijk los
- Verplaats jouw muis naar een ander punt
- Klik + inhouden
- Versleep jouw . De **kromme** wordt getekend. De **blauwe lijn** is een hulplijn
- Laat los wanneer **je tevreden bent**
- **Teken zo verder ...** + inhouden - verslepen - loslaten
- Klik op **ENTER** (op jouw toetsenbord). Het **pad** wordt nu duidelijk **zichtbaar**.
- Om de **getekende kromme nadien aan te passen**, klik opnieuw op

Liever een filmpje?

https://www.youtube.com/watch?v=AAgWhnf_p3k

<https://www.youtube.com/watch?v=uymedeE3mJE>

JONGEREN MAKEN DE STAD!

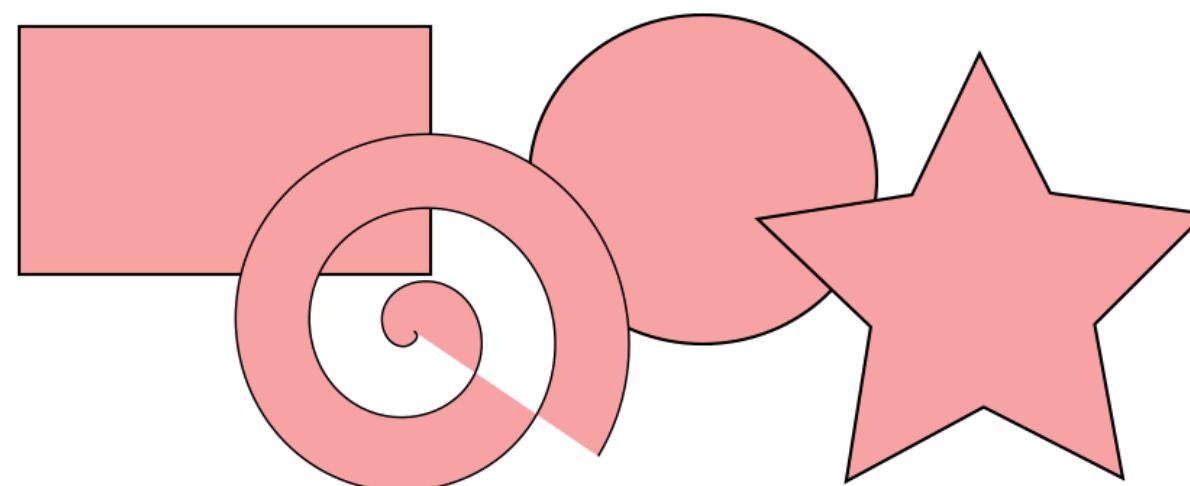

Vormen ontwikkelen

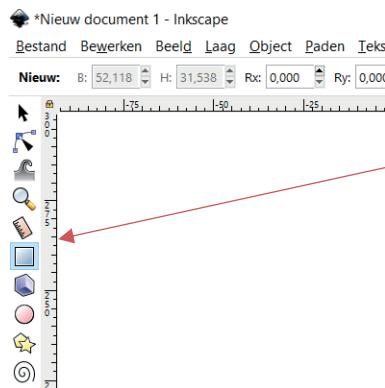
De **vormgereedschappen** vind je in de **GEREEDSCHAPBALK** (*links van jouw scherm*)

- F4
- Shift + F4
- F5
- *
- F9

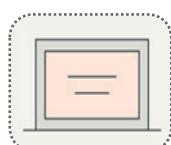

Rechthoek

Teken een rechthoek

- Kies het **rechthoek**gereedschap in de **gereedschapsbalk** of klik op **f4**
- Teken een **rechthoek** door te **klikken** op + **slepen**
- **Sleep** tot wanneer je de rechthoek groot genoeg vindt
- Zolang het **rechthoekgereedschap** is geactiveerd, kan je extra rechthoeken blijven tekenen.

Liever een filmpje?

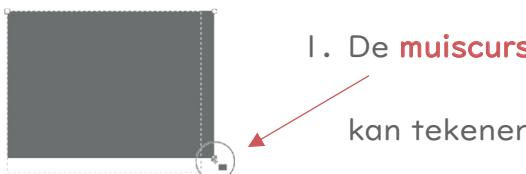
<https://www.youtube.com/watch?v=b0rk4gTz5V4>

JONGEREN MAKEN DE STAD!

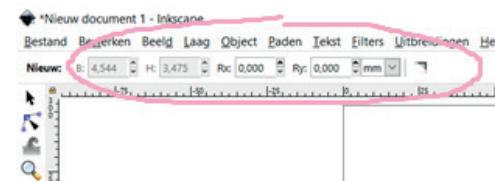

Interface rechthoek

Wanneer je een bepaald gereedschap kiest veranderen er twee dingen aan de interface
(= gebruikersomgeving)

1. De **muiscursor** toont dat je rechthoeken kan tekenen

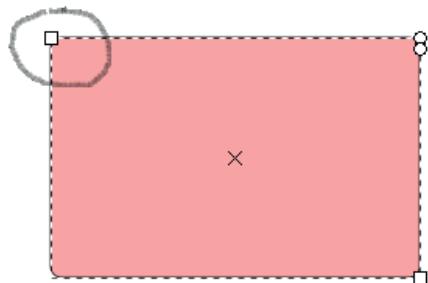

2. Controlebalk

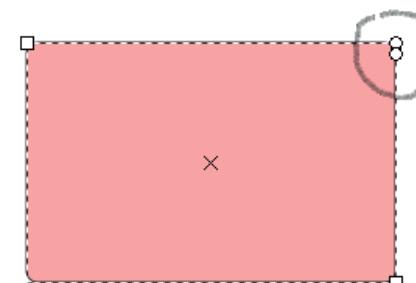
Controlepunten

Op de rechthoek die je zo net hebt getekend, zie je een paar controlepunten.

Met deze controlepunten kan je jouw **vorm** verder **aanpassen**.

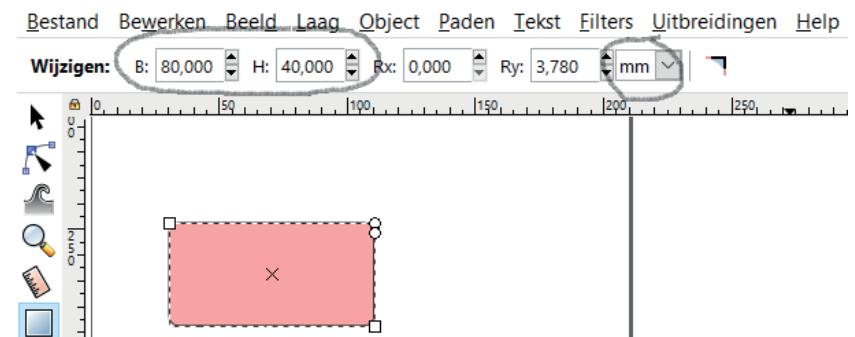
Gebruik de vierkante controlepunten om de **grootte** van de rechthoek aan te passen.

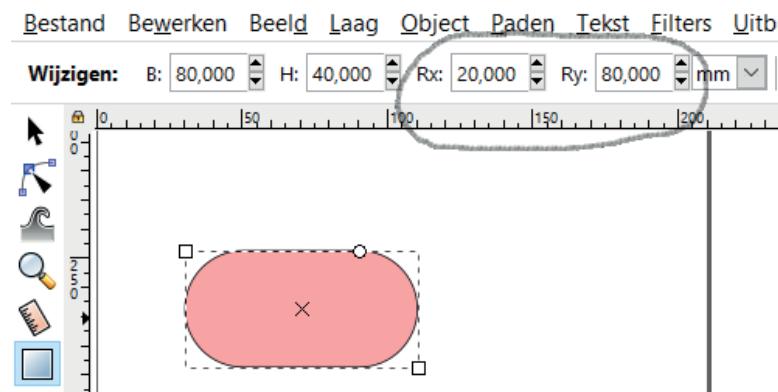
Gebruik de cirkelvormige controlepunten om de hoeken van de rechthoek **rond** te maken.

Breedte en hoogte aanpassen via de controlebalk

Als je de **breedte en hoogte** wil wijzigen dan kan dat in de **controlebalk**. De standaardeenheid hebben we in het begin op **mm** gezet. De rechthoek hiernaast is **80 mm breed** en **40 mm hoog**.

Hoeken afronden via de controlebalk

De **Rx- en Ry-waarde** beschrijven de radius (= straal).

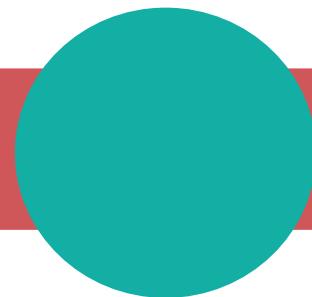
JONGEREN MAKEN DE STAD!

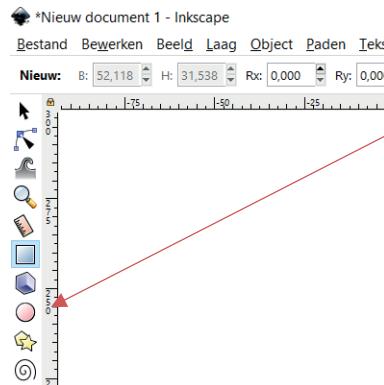
Hoeken opnieuw scherp maken met de 'resetknop'

Cirkel

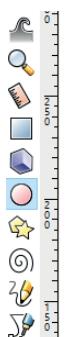
Teken een cirkel

- Selecteer het **cirkel icoon** in de linkerbalk

- Klik met je op het werkblad en sleep tot je een cirkel hebt waar je tevreden over bent

Controlepunten

- Gebruik de **vierkante controlepunten** om de vorm van de cirkel te veranderen
- Gebruik de **ronde controlepunten** om het begin- en eindpunt van de hoek aan te passen. De laatste aanpassingen worden onthouden. Dus als jouw cirkel op pacman lijkt dan zal de volgende er ook uitzien als pacman.

JONGEREN MAKEN DE STAD!

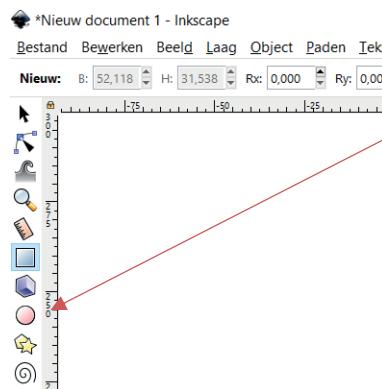
Liever een filmpje?

<https://www.youtube.com/watch?v=b0Rk4gTz5V4>

Cirkel

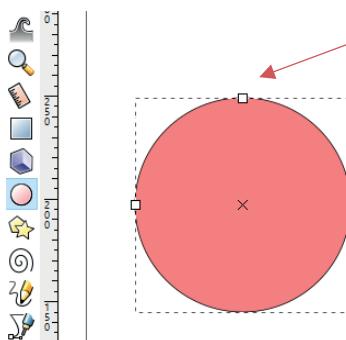
Tekenen cirkel

- Selecteer het **cirkel icoon** in de linkerbal

- Klik met je op het werkblad en sleep tot je een cirkel hebt waar je tevreden over bent

Controlepunten

- Gebruik de **vierkante controlepunten** om de vorm van de cirkel te veranderen
- Gebruik de **ronde controlepunten** om het begin- en eindpunt van de hoek aan te passen. De laatste aanpassingen worden onthouden. Dus als jouw cirkel op pacman lijkt dan zal de volgende er ook uitzien als pacman.

Liever een filmpje?

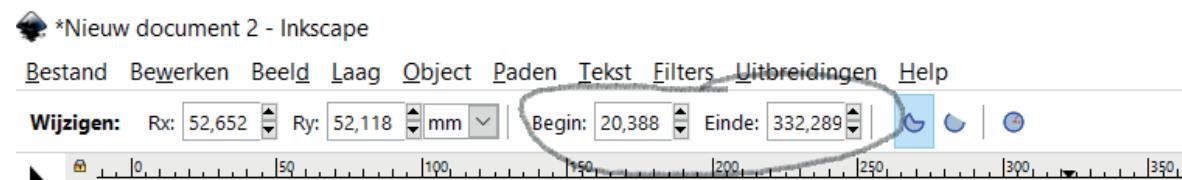
<https://www.youtube.com/watch?v=b0rk4gTz5V4>

JONGEREN MAKEN DE STAD!

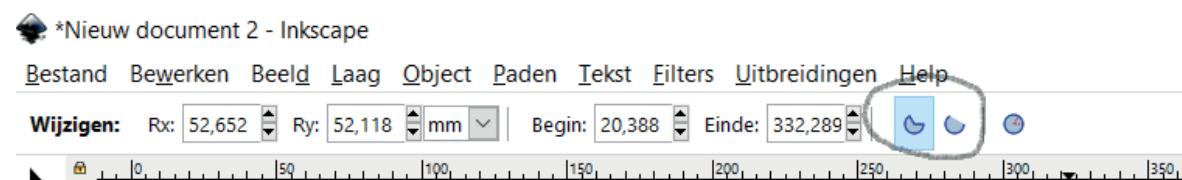

Controlebalk

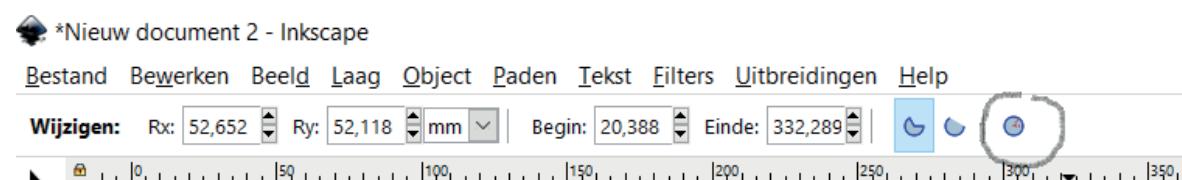
In de controlebalk kunnen de waarden voor de **begin-** en **eindhoek** van de ellips handmatig worden ingevoerd.

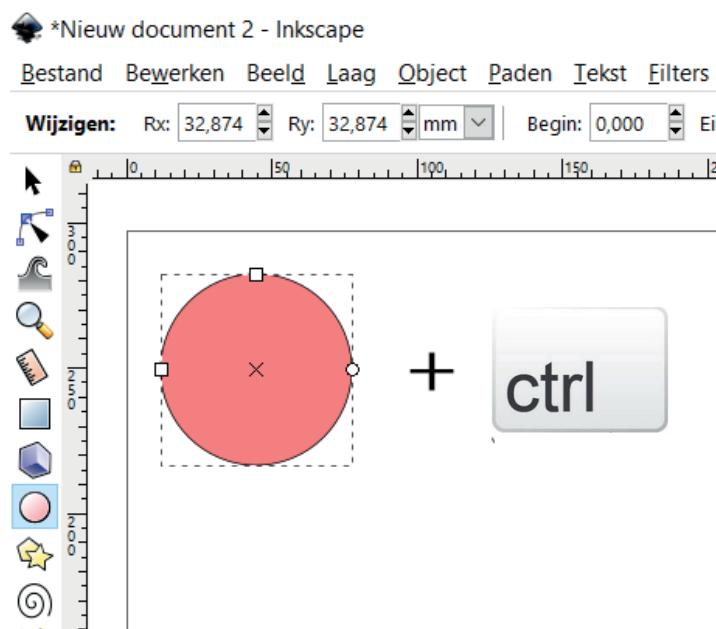
Met de twee knoppen in de bovenste balk kan je omschakelen naar een **gesloten segment (= deel)** of een **open boog**

Het meest rechtse icoon is de **resetknop** die ervoor zorgt dat je vorm weer een gesloten ellips is.

Maak een perfecte cirkel

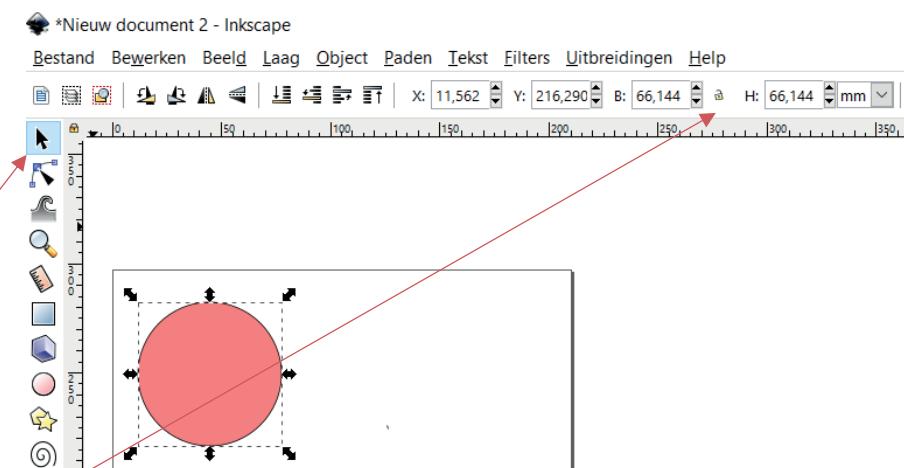

Breedte en hoogte aanpassen via de
controlebalk

- Klik op het selectiegereedschap
- In de controlebalk kan je de breedte en hoogte wijzigen

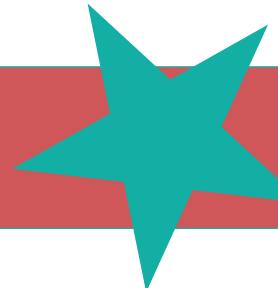
- Teken een nieuwe cirkel.

- Houd de **control-toets** ingedrukt tijdens het tekenen van de cirkel.

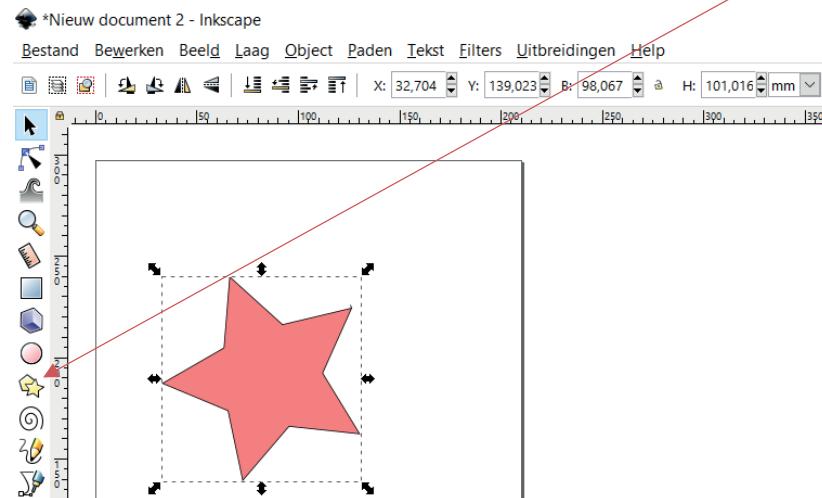

30

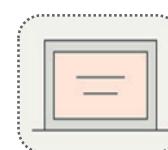
Ster of Polygoon

Teken een ster

- Klik op **het stericoon** in de linkerbalk
- Klik de in terwijl je de sleept om de vorm te ontwikkelen

Liever een filmpje?

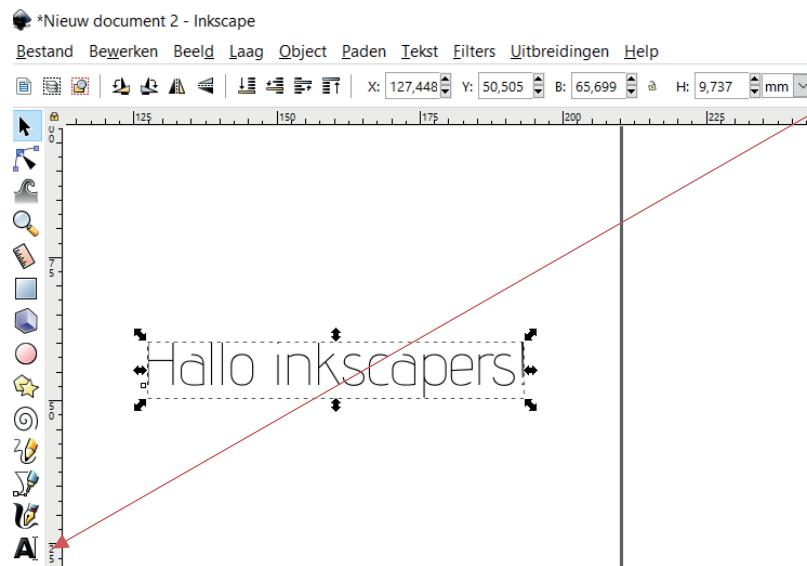
<https://www.youtube.com/watch?v=b0rk4gTz5V4>

JONGEREN MAKEN DE STAD!

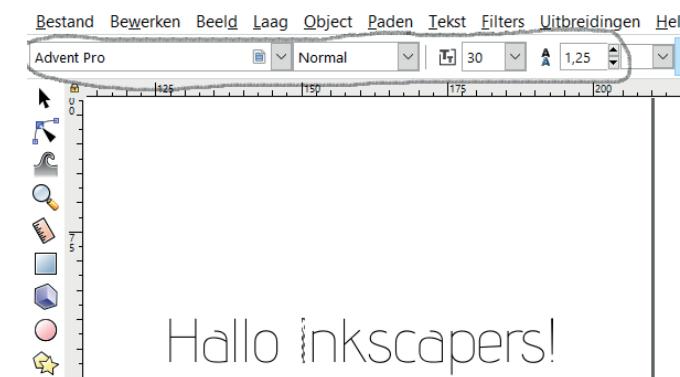
Tekst invoegen

- Klik op **A** icoontje (te vinden links in de gereedschapsbalk)
- Klik ergens op het werkblad en typ jouw tekst
- Met het (=selectiegereedschap) kan je nadien jouw **tekst** nog **verplaatsen** of **verschalen** (Shift-toets inhouden tijdens verschalen)
- **Lettertype** en **lettergrootte** kan aangepast worden in de werkbalk

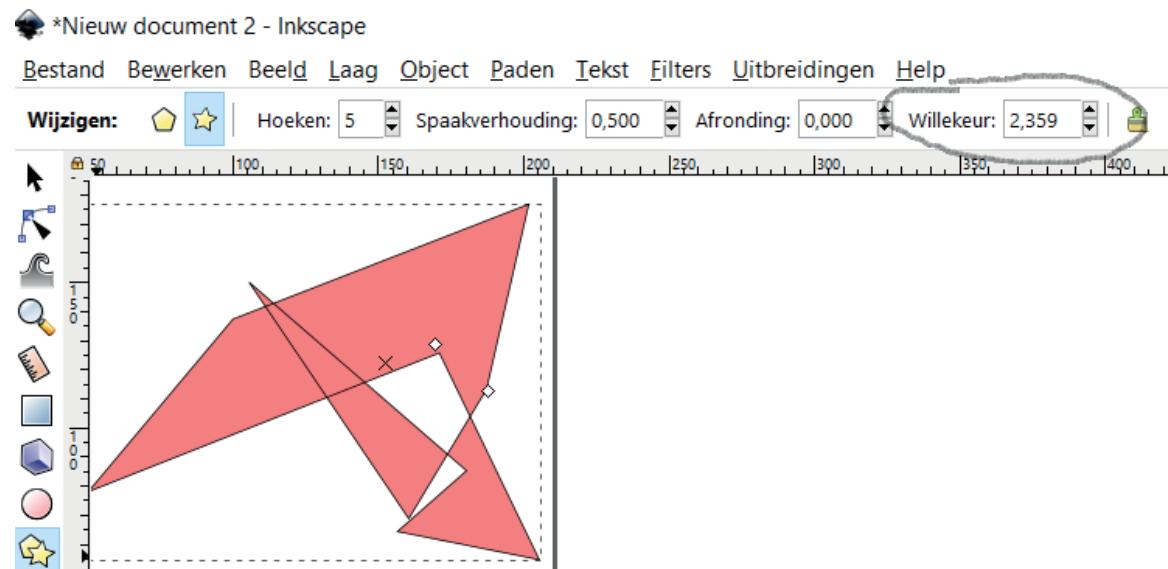
- De laatste bewerking om je tekst om te vormen tot een pad:

Ga naar paden → Object naar pad

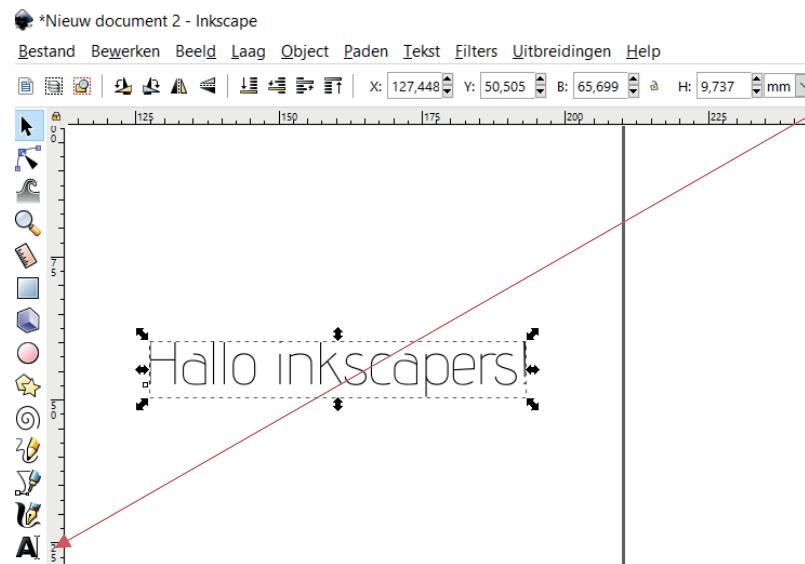
Hallo inkscapers!

Ontwikkel een willekeurig figuur

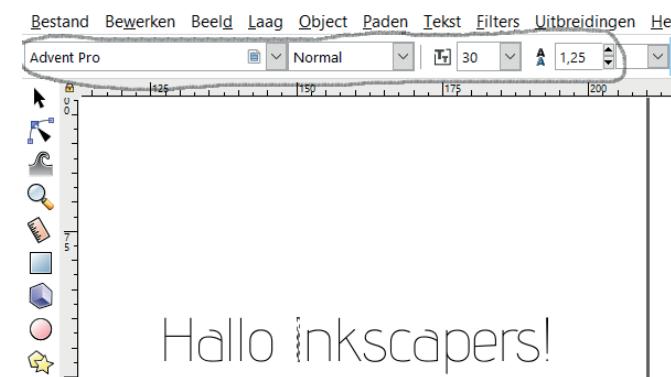
Tekst invoegen

- Klik op **A** icoontje (te vinden links in de gereedschapsbalk)
- Klik ergens op het werkblad en typ jouw tekst
- Met het (=selectiegereedschap) kan je nadien jouw **tekst** nog **verplaatsen** of **verschalen** (Shift-toets inhouden tijdens verschalen)
- **Lettertype** en **lettergrootte** kan aangepast worden in de werkbalk

- De laatste bewerking om je tekst om te vormen tot een pad:

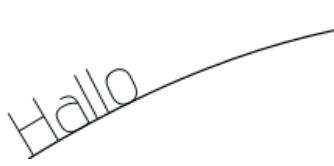
Ga naar paden → Object naar pad

Tekst op een pad

Met pad wordt hier bedoeld een **lijn of cirkel** enz.

Je kan tekst langs een gebogen lijn laten lopen.

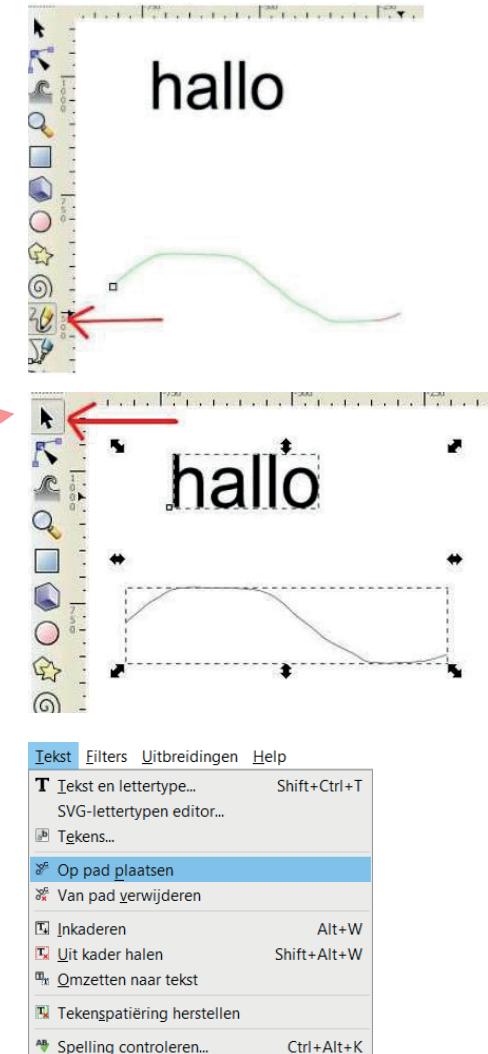
- **Herhaal** de vorige stappen
- **Klik** op (gereedschapbalk) en **teken een gebogen lijn + klik**
- **op** (enter)
- **Selecteer** met het (=selectiegereedschap) de tekst en de lijn. Door in te drukken kan je ze allebei selecteren.
- **Klik** bovenaan op de menubalk op **Tekst → op pad plaatsen**

Wat kan ik nog meer?

<https://bit.ly/2IKREkp>

<https://bit.ly/2Pfczdw>

- **LET OP!** Wanneer je tekst wil uitsnijden zal ook het binneste gedeelte uit vallen.

Allerta Stencil Regular
CasualStencil
CHAPLONE
CLEANWORK
CutOutsFLF
Gunplay
HALLANDALE STENCIL
KNOW YOUR PRODUCT
LINTSEC
OCTIN PRISON FREE
SansKleinCut
SchabLonski

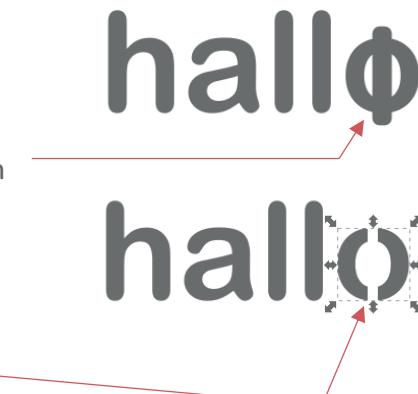
a b d e g o p q
a b d e g • p q

Daarvoor bestaan er dan speciale lettertypes "FabFonts" waarbij tussenschotjes voorzien zijn zodat de binneste delen blijven staan.

<http://ingegno.be/lasercutter-lasersnijder-fonts/>

Je kan dit ook HANDMATIG doen op de volgende manier;

- **Kies** een willekeurig **lettertype** en typ een woord/zin
- **Selecteer** jouw **tekst**. Ga naar **Paden** → **Object naar pad**
- **Ga** naar **Object** → **Groep opheffen**
- **Selecteer** uit de gereedschapbalk het **rechthoekje** en teken een smalle rechthoek dwars door jouw letter
- **Ga** naar **Paden** → **Verschil**

Kleur

Vulling, lijnkleur en lijndikte

Liever een filmpje?

https://www.youtube.com/watch?v=xqyGM_A7

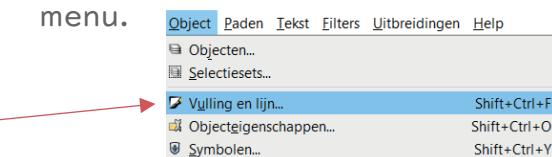
Open het vulling en lijnpallet

Met één klik stel je
de vulling in, +
klik voor de lijnkleur

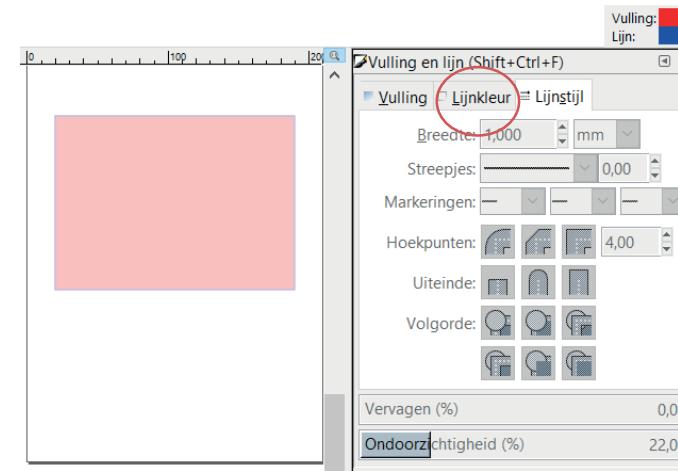
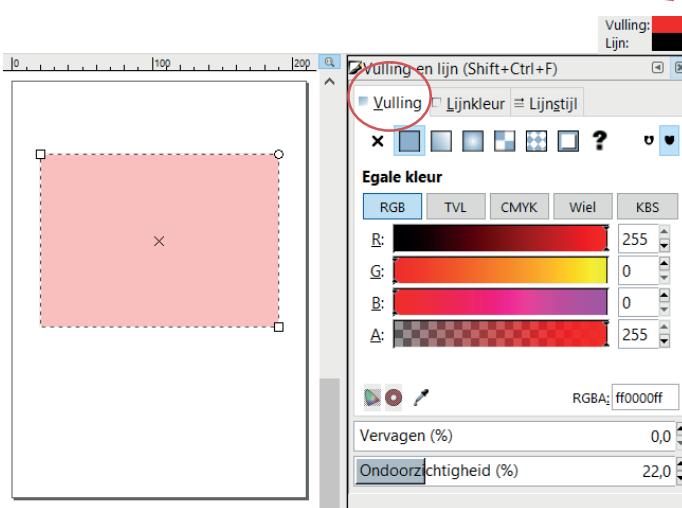
1. Dubbelklik (x 2) op **vulling en lijnpallet** in de linkeronderhoek
2. Kies in de menubalk object – **vulling en lijn**

- Kies of **teken** een figuur (Hoe? Zie *rechte en kromme lijn, vormen*)
- Kies een **kleur** uit de **kleurenbalk**.
- 2 manieren om de **vulling, lijnkleur en lijndikte** aan te passen in een apart menu.

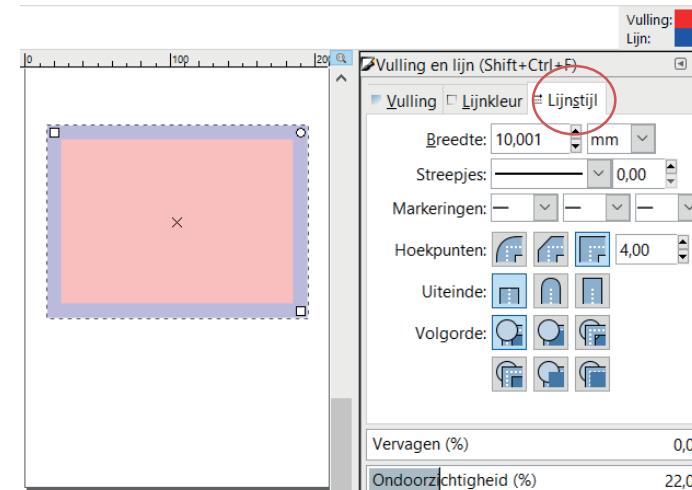

Er zijn **drie** verschillende tabs

Met het eerste kunnen we de **kleur** instellen voor de **vulling** van onze vorm. In het voorbeeld hierboven hebben we gekozen voor **rood**.

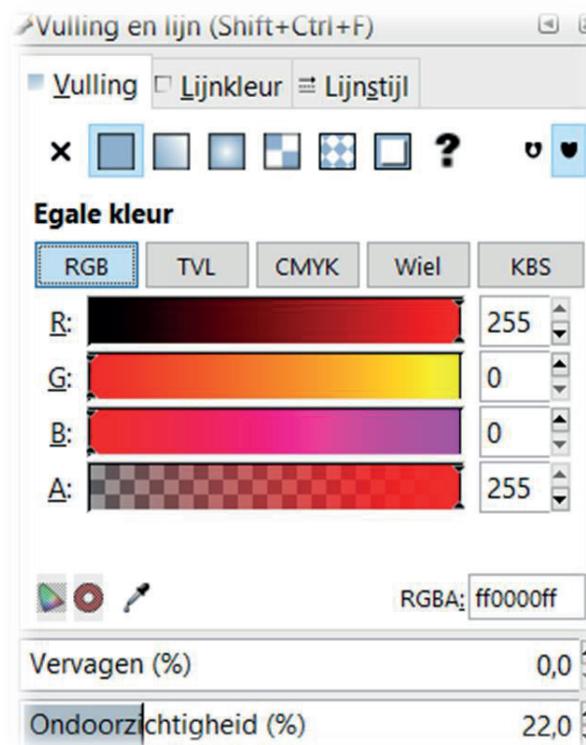
Met het tweede kunnen we de **kleur voor de buitenlijn** kiezen. In het voorbeeld hierboven hebben we gekozen voor **blauw**. (Deze zullen we beter zien als we de **lijnstijl (dikte)** veranderen)

In de laatste tab kunnen we de **buitenlijn** aanpassen.

RGB kleuren

Probeer de **RGB- schuifregelaar** uit

- Ga in een **kleurenbalk** staan en **sleep** met jouw naar links en rechts tot wanneer je op de gewenste kleur komt
- **R G B** staat voor **rood - groen -blauw**
- Elk van deze kleuren kunnen een **waarde** hebben **van 0 tot 255**
- **A** (= alpha) staat voor **doorzichtig**

0 is doorzichtig – 255 is ondoorzichtig

Het gebruik van verschillende kleuren in ons ontwerp is vooral handig wanneer we iets ontwerpen voor een lasersnijder. (Zie Klaarmaken voor lasercutter)

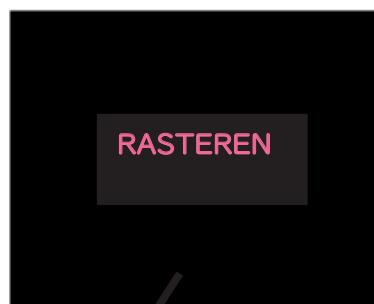

Klaarmaken voor lasersnijder

Laser laten snijden, graveren of rasteren?

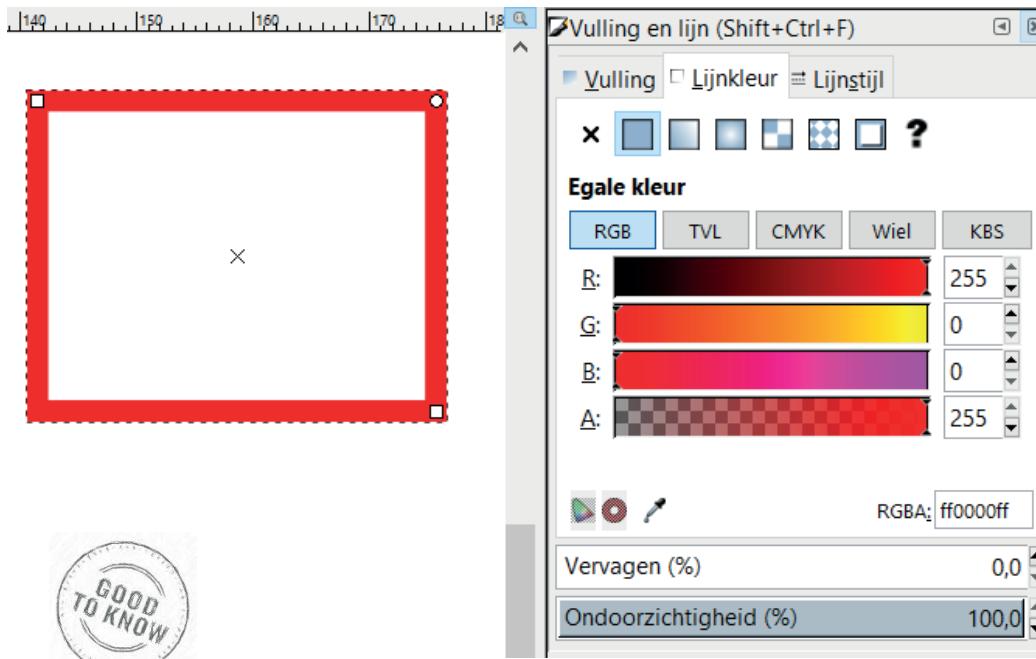
SNIJDEN De laser snijdt volledig door het materiaal

GRAVEREN Hier wordt de kracht van de laser lager gezet, waardoor de laser maar half door het materiaal snijdt. Op die manier kan een tekening op het materiaal worden gemaakt.

RASTEREN De lasersnijder gaat hier een oppervlak "inkleuren" met de laser op halve kracht. De lasersnijder beweegt van links naar rechts om het oppervlak in te kleuren, dit gaat langzaam!

Instelling vulling + lijnkleur om te **snijden**

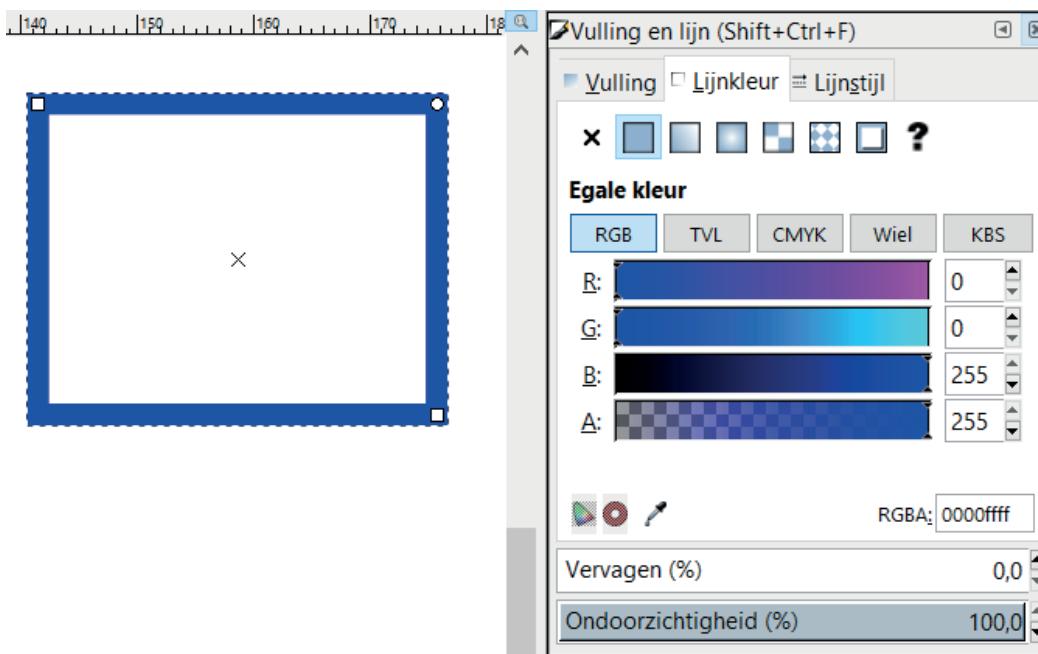
Voor elke aanpassing
is een andere kleur
nodig. Het maakt niet
zoveel uit welke kleur
wordt gekozen, maar
het is gemakkelijker om
altijd dezelfde kleur te
kiezen voor dezelfde
bewerking!

- Ga naar de **vulling** en klik op **X**
- Ga naar **lijnkleur**. Schuif de rode schuifregelaar (R) naar de maximale waarde van **255**
- Stel de **groene** (G) en **blauwe** (B) waarde op **0**
- De **alpha- waarde** (A) moet op de maximale waarde van **255** staan.
- De **vervaging-** en **ondoorzichtigheidswaarden** moeten op hun **standaardwaarden** blijven.
 - De standaardinstelling van de **vervaging** is **0**.
 - De standaardinstelling voor de **ondoorzichtigheid** is **100**.

JONGEREN MAKEN DE STAD!

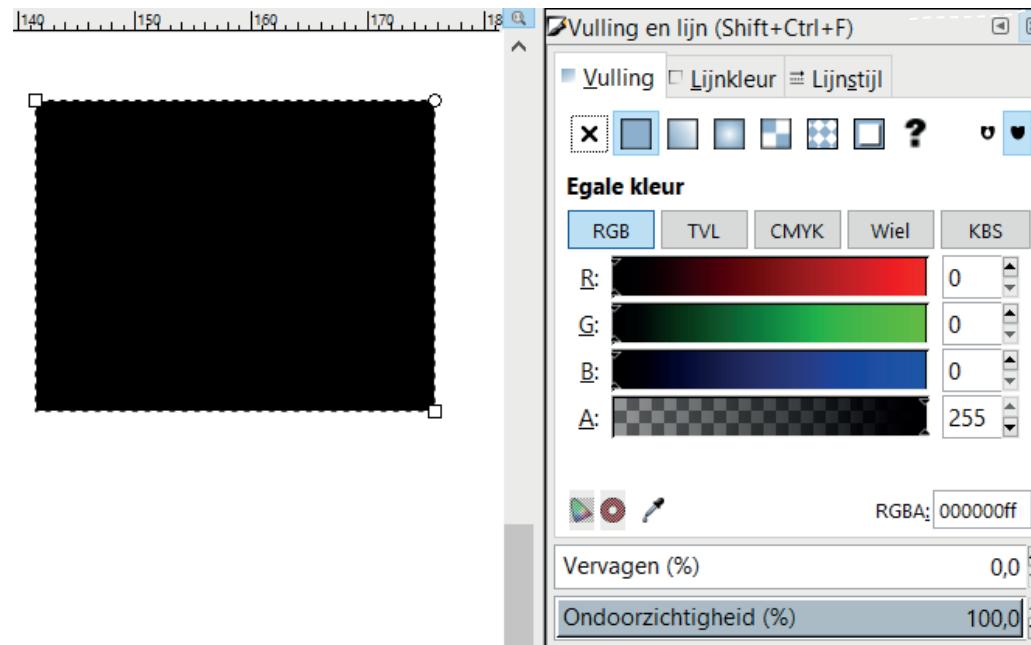

Instelling vulling + lijnkleur om te graveren

- Ga naar de **vulling** en klik op **X**.
- Ga naar **lijnkleur**. Schuif de blauwe schuifregelaar (B) naar de maximale waarde van **255**.
- Stel de **rode** (R) en **groene** (G) waarde op **'0'**.
- De **alpha- waarde** (A) moet op de maximale waarde van **'255'** staan.
- De **vervaging-** en **ondoorzichtigheidswaarden** moeten op hun **standaardwaarden** blijven.
 - De standaardinstelling van de **vervaging** is **0**
 - De standaardinstelling voor de **ondoorzichtigheid** is **100**

Instelling vulling + lijnkleur om te rasteren

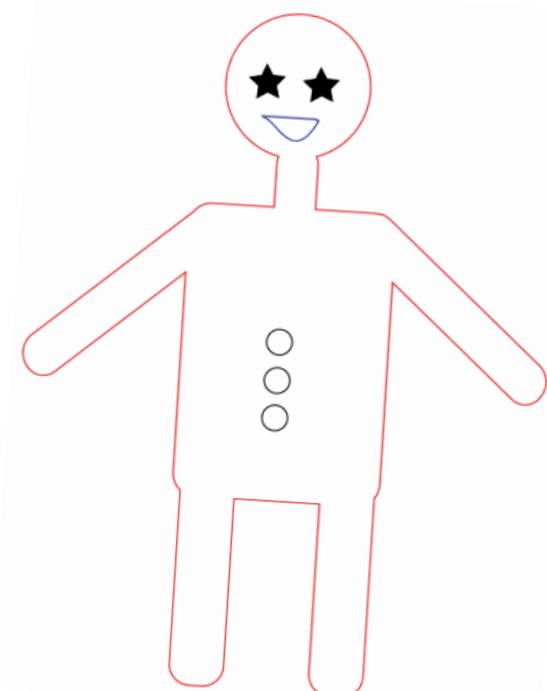

- Ga naar de **vulling**
- Stel de kleur in op **R: 0 G: 0 en B: 0** om het volledig zwart te maken.
- Ga naar **lijnkleur** en klik op **X**
- De **vervaging-** en **ondoorzichtigheidswaarden** moeten op hun **standaardwaarden** blijven.
 - De standaardinstelling van de **vervaging** is **0**
 - De standaardinstelling voor de **ondoorzichtigheid** is **100**

Vormen combineren, uitlijnen, groeperen, verenigen, spiegelen...

We hebben reeds gezien hoe we kunnen tekenen met de *losse hand*, gebruik te maken van de *verschillende vormen* en wat de *functie is van kleur* in het programma Inkscape'. In dit onderdeel beginnen we weer van vooraf aan en voegen we nog enkele nuttige weetjes eraan toe. We **ontwerpen** een **mannetje** en **maken hem gebruiksklaar voor de lasercutter**.

Nog meer ontdekken?

<http://losc.nl/Leiden/inkscape-tutorial.pdf>

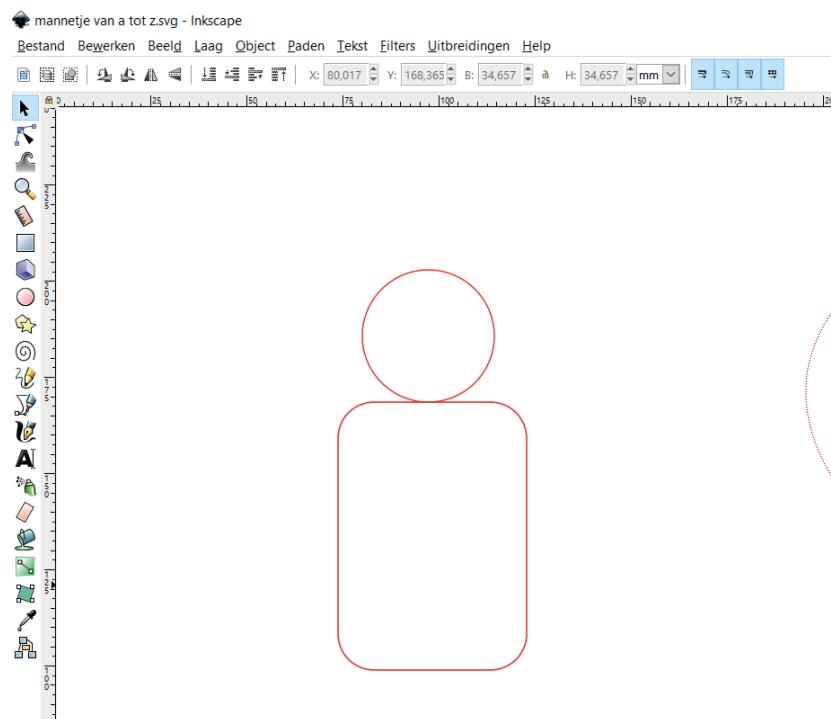

Liever een filmpje?

https://www.youtube.com/watch?time_continue=1&v=vwlUk6amVSk

STAP I - Teken een mannetje

Teken het hoofd en het lichaam

- Teken een **cirkel** voor het hoofd en een **afgeronde rechthoek** voor het lichaam
- Om de vorm uit te snijden stellen we de **lijnkleur** in op **rood**, **vulkleur** uit

Vergeten hoe het moet?

Geen paniek! Spieken is toegelaten!

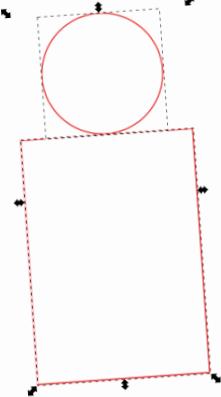
P. 25 + 27 + 40

JONGEREN MAKEN DE STAD!

STAP 2 - Uitlijnen en verdelen

Plaats het hoofd in het midden van het lichaam

- We kunnen het gereedschap 'uitlijnen en verdelen' op **twee manieren** openen.

1. Ga naar **Object** (menubalk) → **Uitlijnen en verdelen**

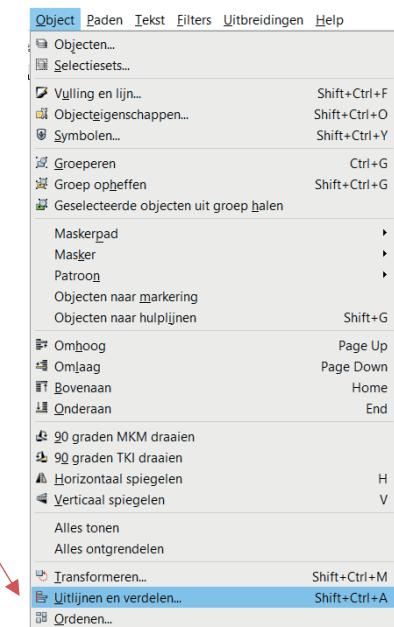
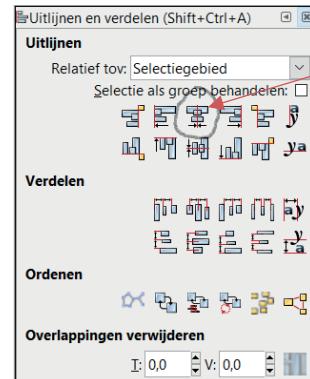
2. Klik in werk balk op

- Selecteer de twee objecten door de in te houden wanneer je op de

vorm klikt. Je kan ook op **ctrl** + **A** klikken.

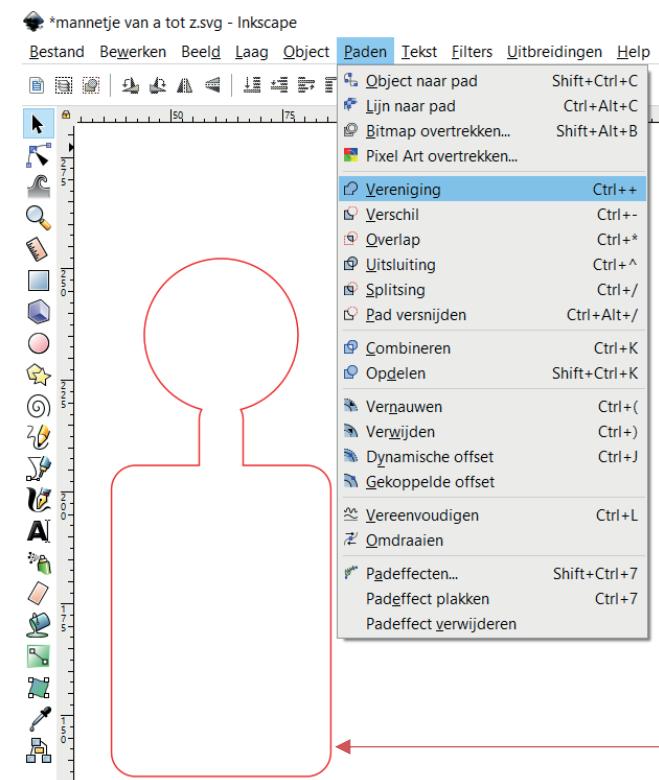
- Kies voor **centreren op horizontale as**.

De twee vormen zullen zich automatisch verplaatsen.

STAP 3 - Vereniging

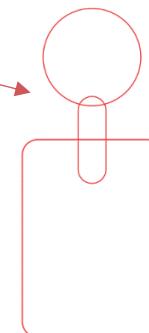
Rode lijnen worden door de **lasersnijder** uitgesneden. Merk op dat ons mannetje uit 3 aparte stukken bestaat en op die manier zal worden uitgesneden. Om ons mannetje **in één geheel uit te snijden** moeten we de verschillende vormen met elkaar verenigen. (= samenvoegen)

- Selecteer de drie vormen
- Ga naar **Paden** (menubalk) → **Vereniging**

Alle overlappende delen in ons ontwerp

worden nu **één lijn**.

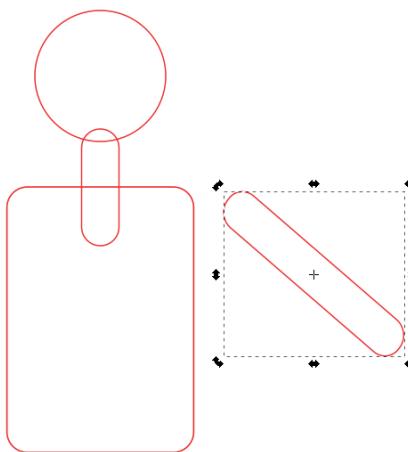
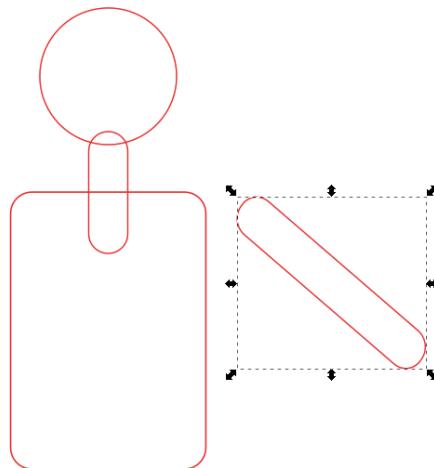
JONGEREN MAKEN DE STAD!

STAP 4 - Objecten draaien

Teken de eerste arm (rechthoek met afgeronde hoeken)

- Selecteer het object

Gebruik de rechte pijlen om het formaat van de arm **groter of kleiner** te maken

Klik nogmaals op de arm, de pijlen zijn nu gebogen. Nu kan je de arm **draaien**

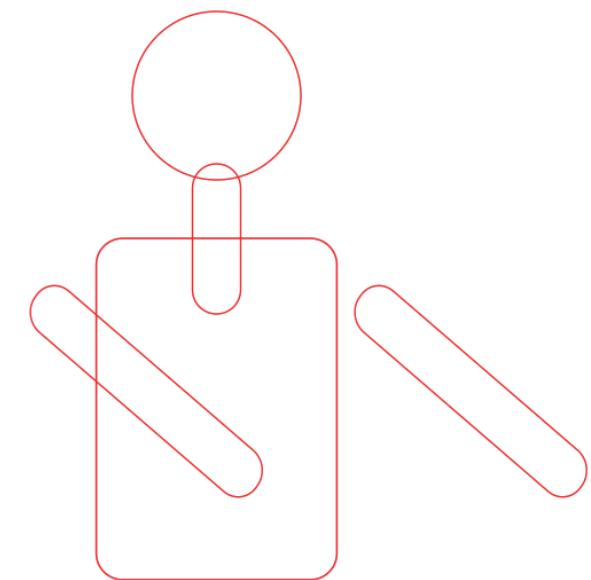
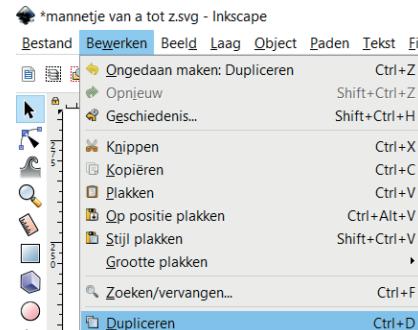
STAP 5 - Een kopie maken van het object

Maak een kopie van de arm

- Er zijn **twee manieren** om dit te doen

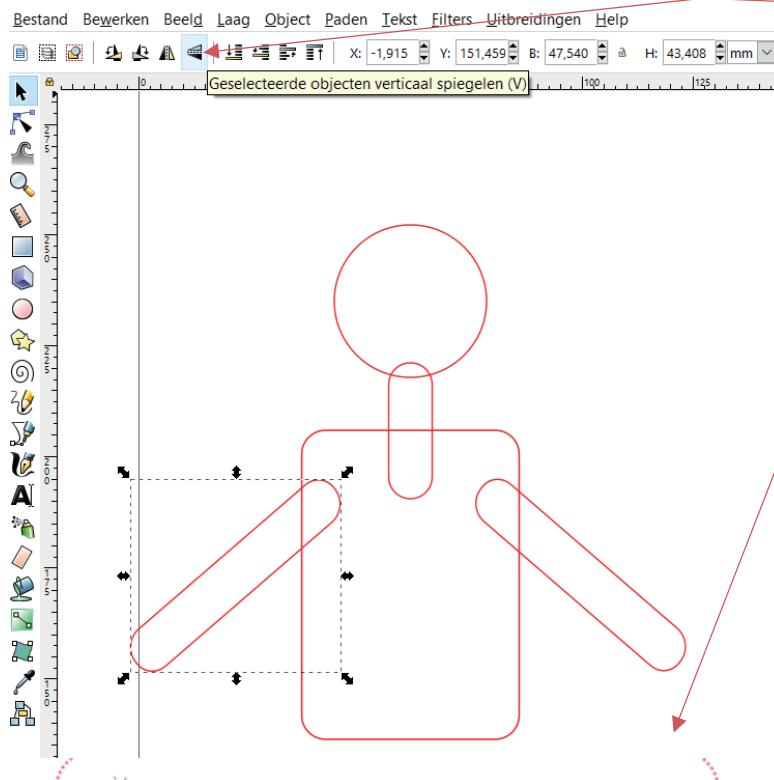
1. Klik op **ctrl** + D

2. Ga naar **Bewerken** → **Dupliceren**

- De **kopie** zal op de originele vorm liggen. **Sleep** het naar een andere plaats.

STAP 6 - Object spiegelen

Vergeten hoe het moet?

Geen paniek! Spieken is toegelaten!

p.46

- **Spiegel** de rechterarm door op te klikken in de **controlebalk**
- Zodra de tweede arm op de juiste plaats staat, gebruik je opnieuw het **verenigingstool** om overlapping te verwijderen.
- Om ervoor te zorgen dat de afstanden van de **armen gelijk verdeeld** zijn t.o.v. het lichaam, **klik** op

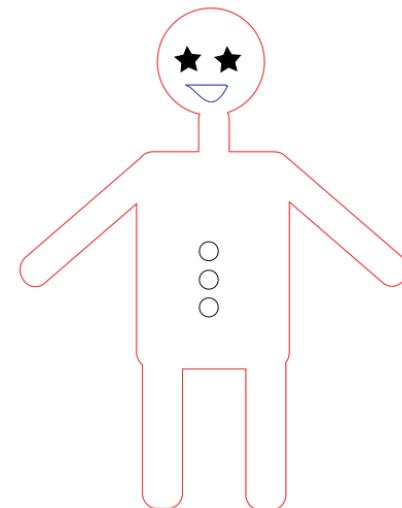

JONGEREN MAKEN DE STAD!

STAP 7 - Mannetje afwerken om te laseren

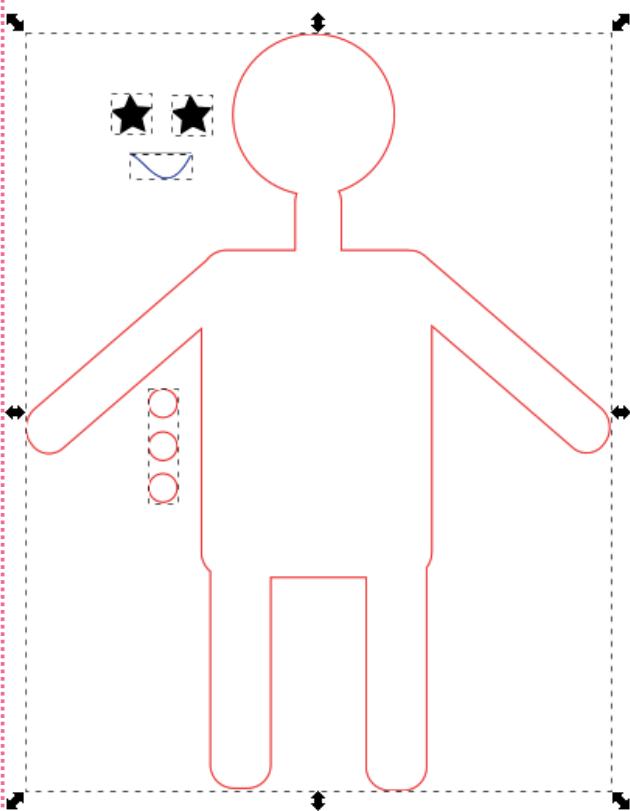
- **Teken** de benen van het mannetje en verenig de verschillende onderdelen met elkaar tot één geheel.
- **Teken** nu de ogen, mond en knopen van het mannetje
- **Verander** de **lijnkleur** van de knopen en de mond naar 'blauw' om te graveren
- **Verander** de **vulling** van de ogen naar 'zwart' om te rasteren

JONGEREN MAKEN DE STAD!

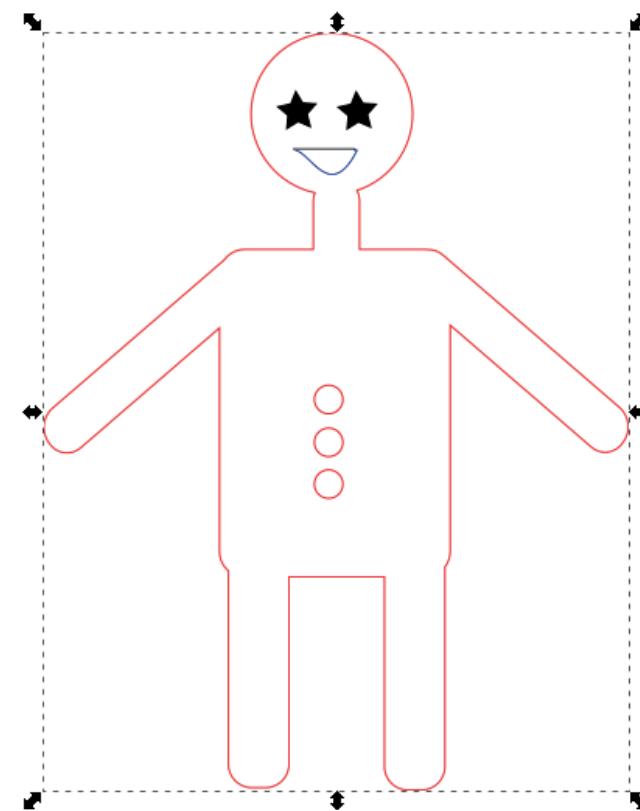
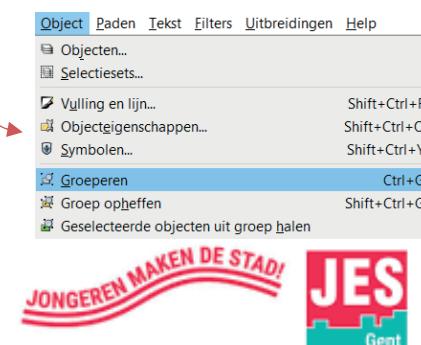

STAP 8 - Groeperen

Klik op 'Groep opheffen' om opnieuw wijzigingen te kunnen uitvoeren!

- In het **voorbeeld 'links'** zie je dat de ogen, mond en knopen **losstaan van het lichaam** als je het mannetje versleept.
- In het **voorbeeld 'rechts'** blijft alles mooi netjes op zijn plaats.
 - **Selecteer** elke vorm
 - **Ga** naar de menubalk → **Object**
 - **Groeperen**

Wanneer je de verschillende onderdelen niet groepeert zal je zien in het programma 'Retina Engrave' (software van de lasersnijder) dat je niet het volledige object ziet en dus ook zo gelaserd zal worden.

Afbeeldingen gebruiken van internet

Zijn objecten tekenen met de losse hand niet jouw ding? Geen probleem!

Je kan ook een leuke **afbeelding van internet** halen. Hieronder wordt in verschillende stappen uitgelegd hoe we een afbeelding van internet kunnen **omzetten naar een vectortekening** (bij een foto die je

wil rasteren is het niet noodzakelijk dat het uit vectoren bestaat)

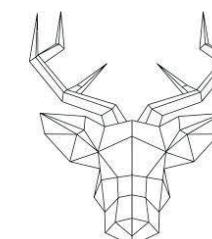
Vergeten wat het betekent?

Geen paniek! Spieken is toegelaten!

p. 5 + 6

TIPS bij het zoeken van een afbeelding

1. Wil je een foto rasteren? Dan moet deze best in **jpg formaat** (ook .jpeg en .png) zijn en met een **goed contrast**.
2. Zoek een **zwart-wit afbeelding** (bv. animal geometric). Gekleurde afbeeldingen zijn moeilijker om automatisch te vectoriseren (dubbele lijnen, verschillende lagen= afbeelding onder afbeelding)

JONGEREN MAKEN DE STAD!

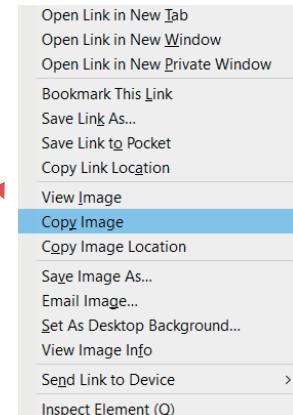
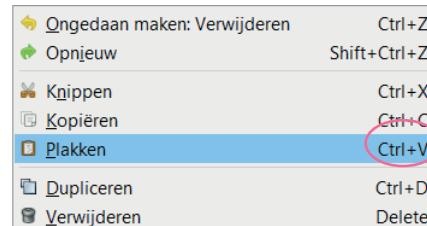
STAP I - Afbeelding invoegen

Methode I - Kopiëren + Plakken

- Kies een afbeelding via Google, Pinterest, etc.
- Afbeelding gevonden? Ga op de afbeelding staan. Klik en kies uit het keuzemenu → Afbeelding

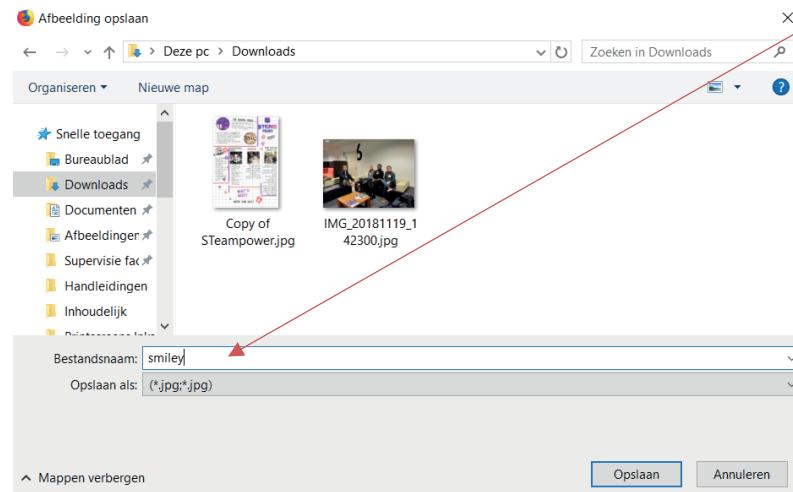
kopiëren (copy image)

- Keer terug naar Inkscape. Klik en kies uit het keuzemenu → Plakken

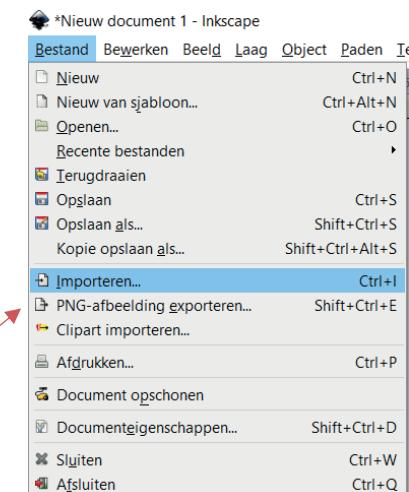
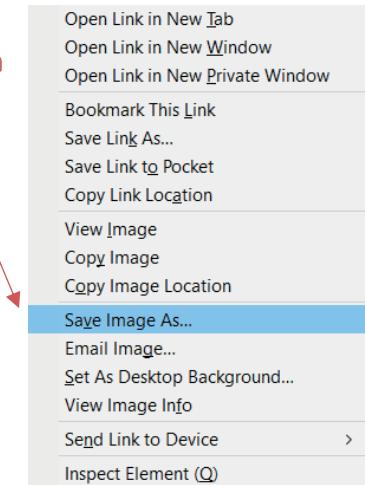

Methode 2 - Afbeelding opslaan + invoegen

- Ga op de afbeelding staan. Klik en kies uit het keuzemenu → Afbeelding **opslaan als** (Save Image As)
- Sla de afbeelding op in een map (vb. downloads) en geef jouw bestand een naam

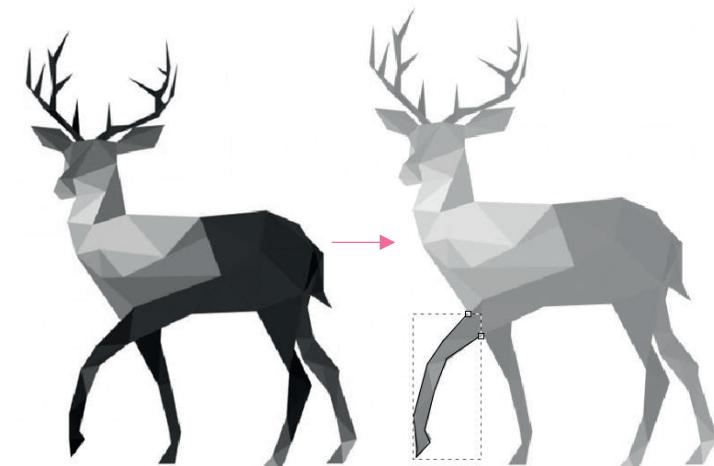
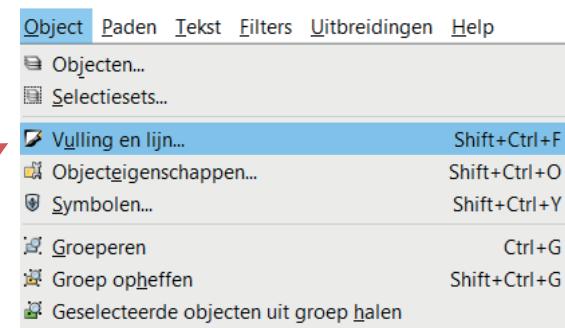
- Keer terug naar Inkscape.
- Ga naar bestand (menubalk) → Importeren → Zoek jouw opgeslagen afbeelding
(vb. in mapje downloads) → Open

STAP 2 - Afbeelding doorzichtig maken

Wil je een **afbeelding overtekenen**? Maak ze doorzichtig om gemakkelijker en duidelijker de lijnen over te tekenen.

- Selecteer de afbeelding door het met de aan te klikken
- Ga naar de menubalk → Object → Vulling en Lijn
- Verander de **ondoorzichtigheid** van **100%** naar bijvoorbeeld **50%**. Dit kan je doen door de balk met jouw te verschuiven of een waarde in te vullen.

STAP 3 - Afbeelding handmatig

overtrekken = vectoriseren

MOEILIJK!

- Selecteer een overtrekgereedschap (F6) of (\diamond Shift + F6)

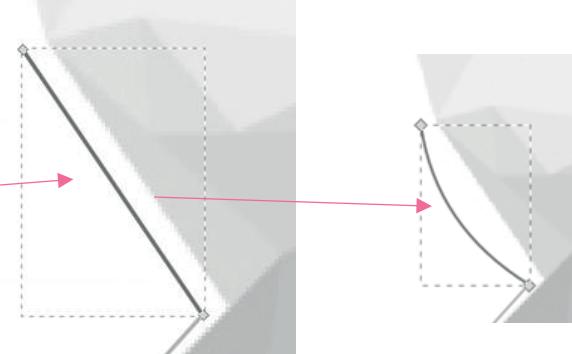
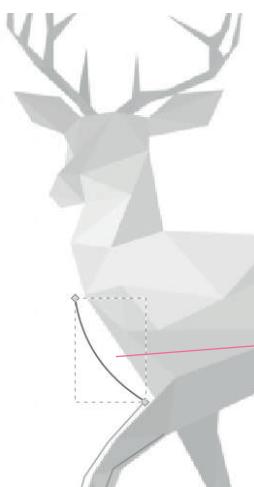

Heb je een **vaste hand** of is er niet veel om te overtrekken dan is dit gereedschap wellicht geschikt voor wat je wilt doen.

Met dit gereedschap kun je **op de uiteinden van de lijnen klikken** die je wilt overtrekken. Heb je meerdere lijnen die je wilt

overtrekken en gebruik je een dan geeft dit gereedschap je de **meest nauwkeurige resultaten**. Dubbelklik op het uiteinde van elke lijn om het pad te stoppen.

Werk met **korte lijnen** in plaats van één onderbroken lijn. Het is op die manier **gemakkelijker om de overtreklijn te bewerken**. Je hoeft dan niet helemaal opnieuw te beginnen als je een fout maakt op het einde.

JONGEREN MAKEN DE STAD!

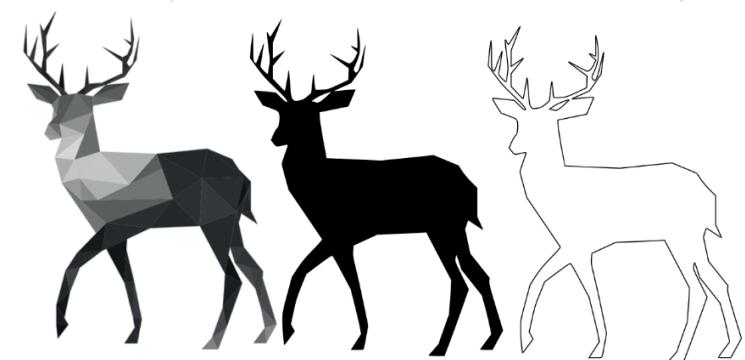
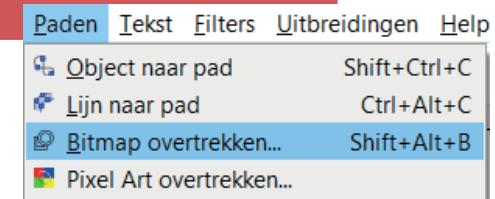

STAP 3 - Of afbeelding automatisch overtrekken = vectoriseren

- Selecteer je afbeelding
 - Ga naar **Paden** → **Bitmap overtrekken**
 - Nadien kan je gaan spelen met de verschillende opties:
- Grenswaarde Helderheid (voorkeur), Randherkenning, Kleurmeting.**
- Klik op **OK** en sluit het paneel
 - Zet de **vulling uit** en **lijnkleur** aan
 - De originele tekening ligt nu nog onder het gemaakte pad.

Vink 'live voorvertonen' aan!

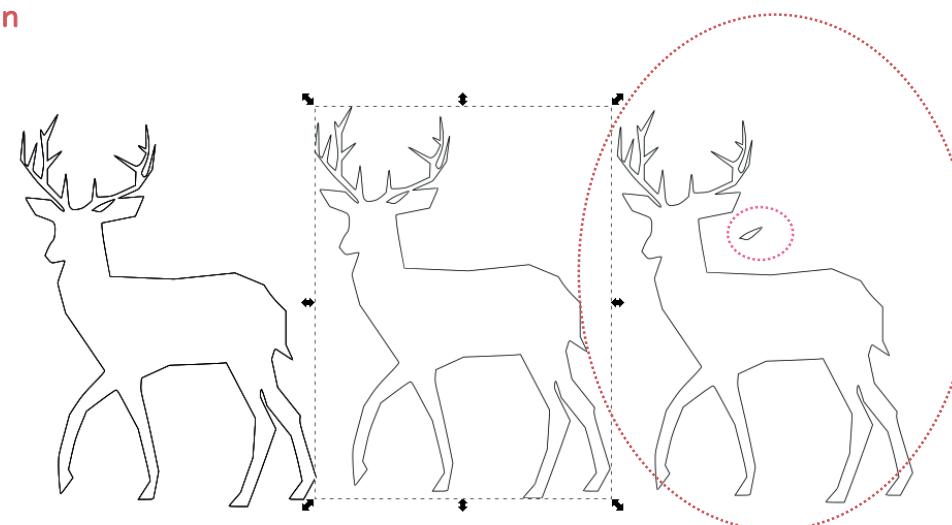
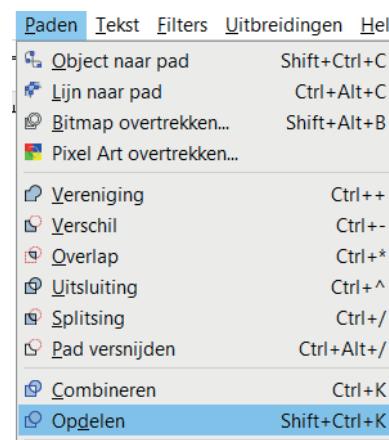
JONGEREN MAKEN DE STAD!

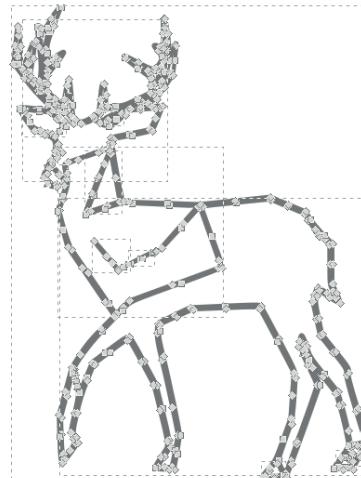

STAP 4 - Vectortekening opdelen in aparte paden

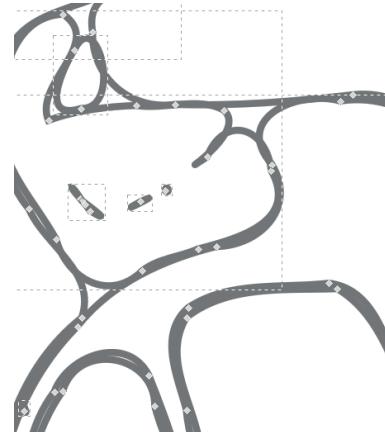
De vectortekening is momenteel één geheel. Je kan dus nog geen lijnen afzonderlijk aanpassen of verwijderen.

- Selecteer de **vectortekening** door het met aan te klikken
- Ga naar paden → **opdelen**

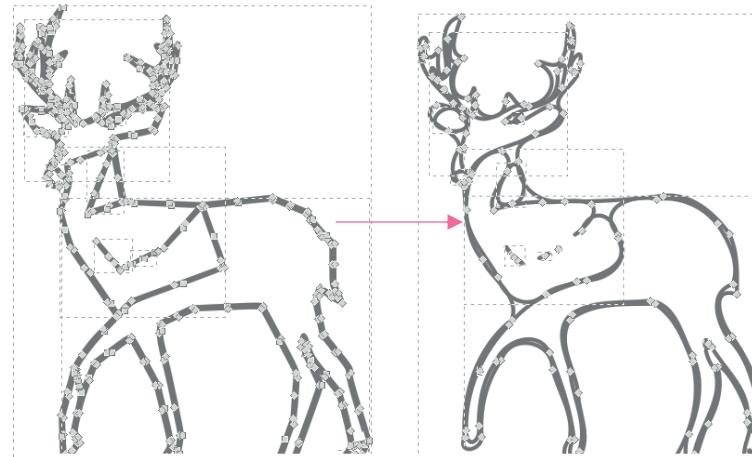

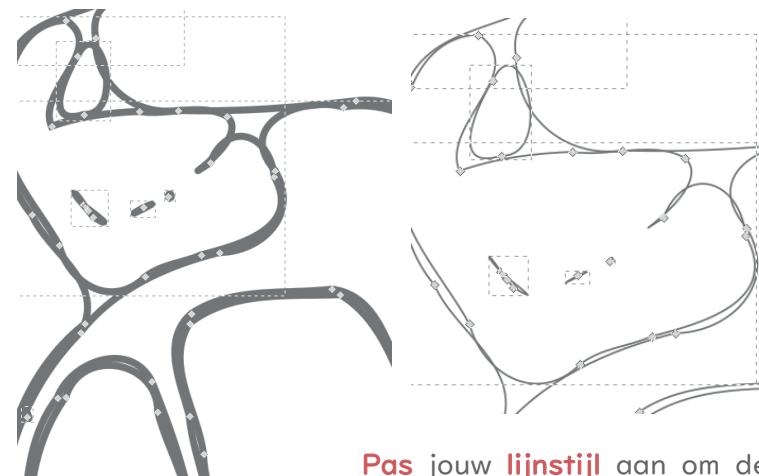
Klik op om de **lijnen/paden** aan te passen

Vergroot jouw tekening, dit werkt makkelijker!

Klik op **ctrl** + **L** om **paden/lijnen** te verminderen
(vorm kan veranderen - minder details)

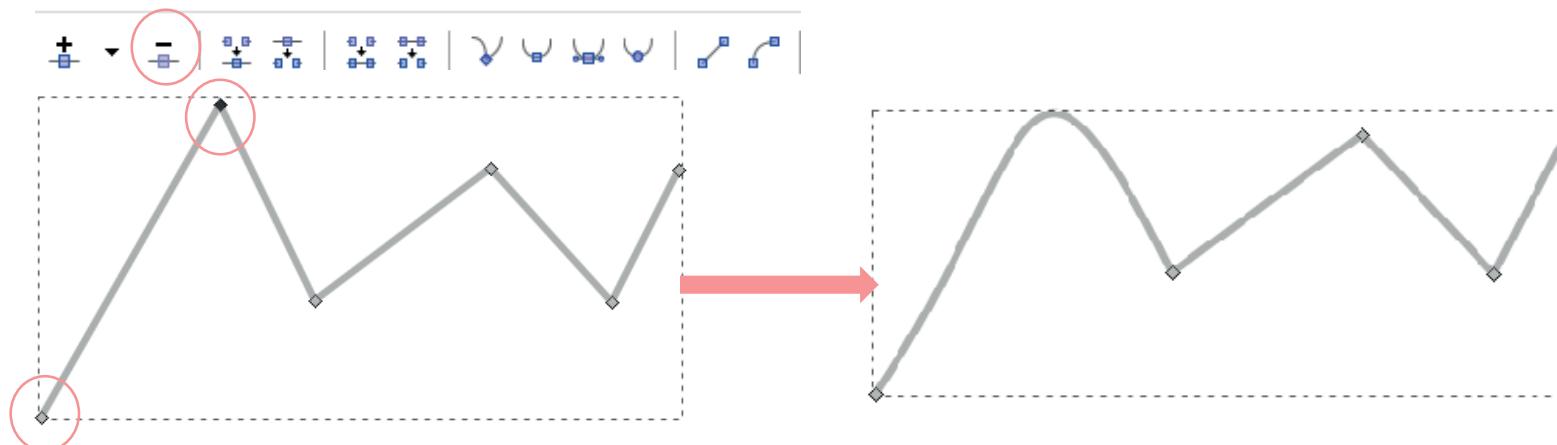
JONGEREN MAKEN DE STAD!

Pas jouw **lijnstijl** aan om de **lijnen/paden** goed te kunnen zien. **Links** lijkt het **één** **dikke** **lijn**, maar als je het **rechter voorbeeld** bekijkt, waarvan de lijnstijl is aangepast, zie je **meerdere lijnen**!

En nog enkele weetjes...

- Geselecteerde knooppunten verwijderen (zie werkbalk)

Hoe selecteer ik (knooppunten)?

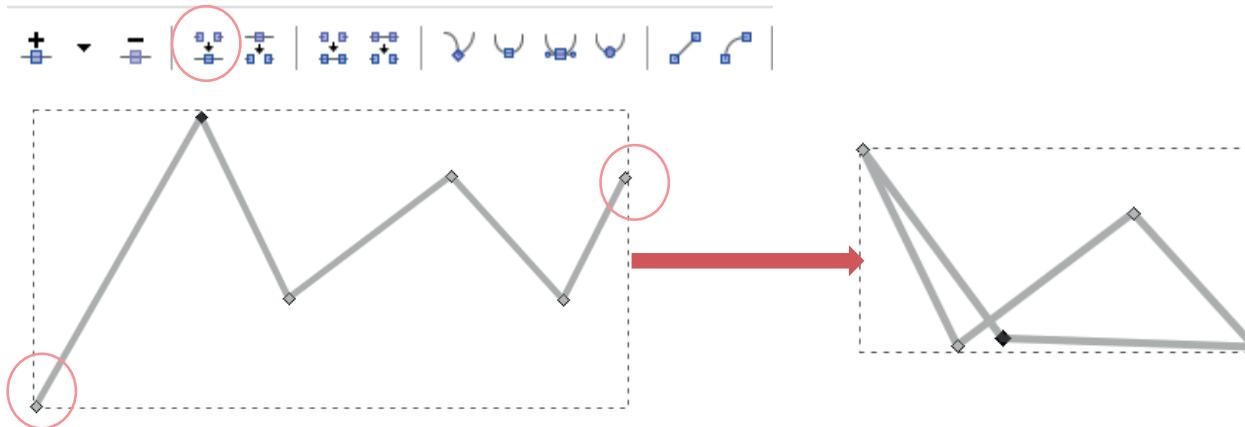
Houd ingedrukt + klik op knooppunt

+ inhouden en verslepen naar ander knooppunt

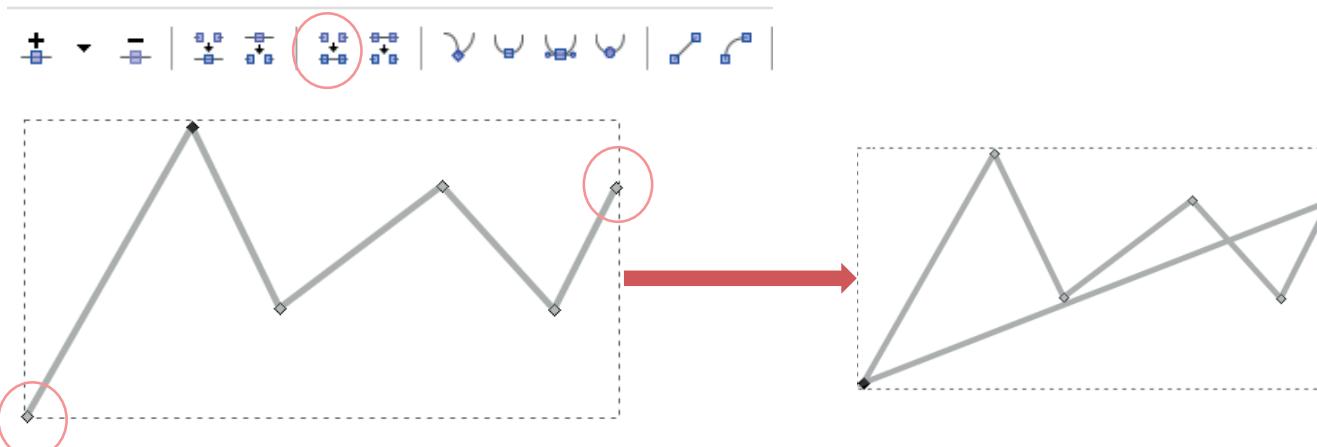
JONGEREN MAKEN DE STAD!

- Geselecteerde knooppunten verbinden (zie werkbalk)

- Geselecteerde eindpunten verbinden met een nieuw segment= lijn/pad toevoegen (zie werkbalk)

JONGEREN MAKEN DE STAD!

Nuttige links

Windows voor beginners

<https://www.pcleek.com/nieuws-info-c/pcleek-informeert-u/1842-windows-voorbeginners-les-1-de-op-start-en-veelgestelde-vragen?highlight=WyJwaWN0b2dyYWItZW4iLCIncGljdG9ncmFtbWVuIj0=>

<http://losc.nl/Leiden/inkscape-tutorial.pdf>

<https://sites.google.com/site/henniekoops/lesjesinkscape>

<https://www.youtube.com/watch?v=4HwXI8hTEsw>

<http://losc.nl/Leiden/inkscape-tutorial.pdf>

<https://drive.google.com/file/d/0B9oy80AUCKmNMEFfYIIWaIFEWkU/view>

<http://ingegno.be/07-lasercutten/>

<https://www.fablabfactory.com/nl/service/inkscape/>

http://vormgeving.derooipannen.nl/portal/vormgeving/vrp_mrp/MAIN/DOB/Coreldr aw/CorelDraw/Tekenen%20met%20b%C3%A9zier.pdf

<https://nl.wikihow.com/Een-afbeelding-overtrekken-in-Inkscape>

<https://www.stedelijkonderwijs.be/fablabplus/stap-1-bekom-een-vectorieel-bestand>

<http://ingegno.be/Manuals/Handleiding%20Juwelen%20maken%20met%20Inkscape.pdf>

<https://bit.ly/2Pfczdw>

<https://www.thingiverse.com/thing:22964/files>

JONGEREN MAKEN DE STAD!

